

Aluekeskus Saimaankaupunki

Ohjelma-alue: Lappeenranta, Imatra, Joutseno, Rautjärvi, Ruokolahti, Taipalsaari

1. Tutkimus ja koulutus

Aluekeskus Saimaankaupungin tutkimustoiminnan vahvistaminen tapahtuu yhteistyössä Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa tutkimusstrategian toimeenpanon kautta. Aluekeskusohjelman rahoituksella kehitetään erityisesti Etelä-Karjala -instituutin perustoimintaa. Sosiaali- ja terveysalan kehitys- ja tutkimustyötä toteutetaan Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy:n kautta. Aluekeskus Saimaankaupunki osallistuu sosiaalialan maisterikoulutukseen ja tutkimukseen.

Lappeenrannan kaupungin koulutoimen koordinoiman Mediakeskuksen tavoitteena on tukea ja kehittää peruskoulujen ja lukioiden tieto- ja viestintätekniiikan ja tietoverkkojen opetuskäyttöä. Tavoitteena on myös rakentaa alueelle yhtenäinen virtuaalinen oppimisympäristö, joka tarjoaa oppimisaihioita, verkkokursseja, kuvayhteysopetusta ja niihin liittyvää kontaktiopetusta alueen toisen asteen oppilaitoksille.

2. Metsäteollisuusklusteri

Aluekeskus Saimaankaupungin tavoitteena on myötävaikuttaa suomalaisen metsäteollisuuden kilpailukyvyn säilyttämiseen ja edelleen kehittämiseen alueellamme. Tavoitteena on, että Etelä-Karjalan metsäteollisuusklusterin toimijoiden kansallinen ja kansainvälinen rooli klusterin kehittämisessä vahvistuu. Erityistä huomiota kiinnitetään alueemme metsäteollisuuteen liittyvän osaamiskeskustoiminnan vastuun korostumiseen vuonna 2007 alkavalla, uudella ohjelmakaudella. Aluekeskus Saimaankaupungin metsäteollisuusklusterin yhteistyökumppanit ovat koulutus- ja tutkimustoimijat, mm. osaamiskeskusohjelma, Metsäteollisuusinstituutti FII, elinkeinoelämä ja kunnat.

3. Rajakaupunki

Aluekeskus Saimaankaupunki osallistuu Lappeenranta-Imatra-Joutseno-Viipuri-Lesogorsk-Svetogorsk -alueella rajakaupunkiohjelman käynnistämiseen ja hankkeistamiseen. Rajakaupunkiohjelman tavoitteena on synnyttää Pietarin ja Helsingin välissä sijaitseva n. 250 000 asukkaan kokonaisuus, joka tarjoaa alueen asukkaille ja elinkeinoelämälle erittäin hyvät ja monipuoliset kehittämis- ja kasvumahdollisuudet. Ohjelman tavoitteena on kuulua kiinteästi pohjoisen ulottuvuuden kehittämissuunnitelmaan.

4. Matkailu

Matkailun, kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden sähköistä jakelu- ja markkinointijärjestelmää kehitetään kiinteänä osana Etelä-Karjalan matkailutoimialan kehitystoimintaa ja yritysten liiketoimintaa. Palveluiden sähköistä markkinointi- ja kauppapaikkaa laajennetaan siten, että kasvava osa alueen yritysten ja muiden toimijoiden kassavirtaan johtavista asiakaskontakteista syntyy sähköisesti palvelun kautta. Aluekeskusohjelman yhteistyökumppanit ovat maakunnallisen matkailuyhteistyön kehittäjät.

5. Yhteiset verkostot

Aluekeskus Saimaankaupunki tukee kuntarajoja ylittävien palveluiden suunnittelua, mallinnusta ja käyttöönottoa sekä edistää julkisten verkkopalveluiden käyttöä, mm. hyvinvointialalla. Aluekeskus Saimaankaupunki lisää verkkopalveluiden määrää ja parantaa niiden saatavuutta siirtämällä prosesseja verkkoon. Langattoman Sainet-tietoverkon toiminta-alueita ja käyttöä aluekeskuskuntien alueella laajennetaan.

Tukipalvelut

Aluekeskus Saimaankaupunki osallistuu valittujen kärkihankkeiden ja toimenpiteiden ohjaukseen, toteutukseen ja kehittämiseen aluekeskuskuntien ja yhteistyötahojen kanssa sovittavalla tavalla.

Etelä-Pirkanmaa

Ohjelma-alue: Valkeakoski, Kylmäkoski, Toijala, Urjala, Viiala

Seutuyhteistyön vahvistaminen

- Seutusopimuksen toimeenpano
- Seutuhallinnon uudistuksen toimeenpano
- Seudullisen työterveyshuollon kehittämishanke
- Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus- tutkimus

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- Seutuverkon hyödyntäminen ja puhelinpalveluiden kehittäminen
- Teknisen sektorin seudullisen toiminnan mahdollisuuksien arviointi
- Seudullisen henkilöstösijaispankin perustaminen
- Hankintatoimen selvitystyö (jatkuu vuodelta 2005)
- Tutkimushanke: Työvoimantarve 2015- perusselvitys

Seudun osaamisperustan ja innovaatioympäristön kehittäminen

- Osallistuminen AKO- innovaatioverkostotyöskentelyyn
- Seudullinen koulutustarvetutkimus
- Yritysyhteistyö ja VTT -alueasiamiestoiminta
- Kampuskonsortion kehittäminen
- Business Generalia Valkeakoski -seminaarisarja
- Pakkausklusterin vahvistaminen
- MAC- hankekokonaisuuden jatkokehitys
- Työhyvinvointi-osaamisen vahvistaminen kärkiosaamisalueeksi
- Aluekehitysindikaattoreiden näkyvyys/hyödyntäminen

Tiedottaminen

- Etelätuuli – lehti, asukkaille suunnattu seutukunnallinen tiedotuslehti
- sähköinen tiedotuslehti 8 kertaa vuodessa luottamushenkilöille ja seudun yrityksille
- seminaarit seudun luottamushenkilöille ja muille sidosryhmille
- E-P:n www-sivusto

Verkostoyhteistyö

- Kasvukäytäväohjelman toteuttaminen:
 - Työmatkalaisten palvelutarpeiden arviointitutkimus
 - Sataman ja matkailureittien kehittäminen
- Hyvinvointiverkosto
- Innovaatioympäristöt ja koulutusyhteistyö -verkosto
- Teolliset seudut -verkosto

Forssan seutu

Ohjelma-alue: Forssa, Humpvila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä

Forssan seudun aluekeskusohjelman strategiset painopisteet:

Hyvinvoinnin kehittamisestä vastaa seutuorganisaation hyvinvointivaliokunta. Hyvinvointivaliokunta koordinoi seudulla hyvinvoinnin kehittämistä ja osallistuu aktiivisesti kansalliseen aluekeskusohjelman hyvinvointiverkoston toimintaan ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osiota. Toimenpidekokonaisuudessa tehdään vuonna 2006 osana aluekeskusohjelman toteuttamista valmistuneen hyvinvointi- ja turvallisuusstrategian mukaisia kehittämistoimenpiteitä, mm. uusien valtuutettujen ja kuntien esittelijöiden koulutus, perheväkivaltatyön koordinointi ja koulutus, hyvinvointi- ja turvallisuusselonteon aineiston kokoaminen, päihde- ja huume-strategian päivitys ja seudullisen vanhustyön suunnitelman toimeenpanon seuranta.

Kuntapalveluita kehitetään osana aluekeskusohjelmaa valmistuneen palvelustrategian linjausten mukaisesti huomioiden kunta- ja palvelurakennemuutosten mahdollisesti edellyttämät toimenpiteet. Forssan seudun palvelustrategiassa on tehty palveluiden kehittämisen linjaukset ja määriteltä vastuut. Toimenpidekokonaisuudessa tehdään palvelustrategian toteuttamisen edellyttämiä kehittämistoimenpiteitä.

Osaamisen ja elinkeinojen kehittämisen kokonaisuudessa jatketaan seudun keskeisten painopisteiden kehittämistä. Seudulle on rakennettu vahva toiminta- ja innovaatioympäristö, jonka keskeisiä toimijoita ovat mm. Agropolis-Tiedepuisto (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT), Agropolis Oy, Innotalli Oy, verkostoitunut elintarvikealan osaamiskeskus ELO ja ProAgria), Hämeen ammattikorkeakoulu (Hamk; Innoforss osaamiskeskittymä ja

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

elektroniikan tutkimus- ja koulutustehdas EleForss), Forssan Seudun Kehittämiskeskus Oy (aluekehitys ja yrityspalvelut), Envitech ympäristöalue sekä yritykset erityisesti elintarvike-, ympäristö- ja elektroniikka aloilla. Kehittämistoiminnan uusimpana kärkenä jatketaan aluekeskusohjelmassa käynnistetyn bio-elintarvike-elektroniikkaklusterin toiminnan kehittämistä edelleen osana aluekeskusohjelmaa tehdyn liiketoimintasuunnitelman ja sen päivitysten mukaisesti. Liiketoimintasuunnitelma on tehty AKO:ssa 2004. Bifeel Centre (Bio- food and environment industry electronics applications center of expertise) kokonaisuuden rakentumista tuetaan suuntaamalla kehittämisresursseja tukemaan klusterin liiketoiminnan käynnistämistä. Kehittämisen painopiste on rajapintaosaamisen ja klusterien kehittämisessä. Hankekokonaisuudessa panostetaan kansainvälistymiseen, hankeosaamisen kehittämiseen, verkostojen rakentamiseen sekä innovaatio ja T&K toiminnan aktivointiin. Elintarvike-, elektroniikka ja ympäristöaloilla tuetaan toimialaryhmien kehittymistä ja klusterien rakentumista toteuttamalla yritysälähtöisiä hankkeita. Toimialojen kehittäminen perustuu aluekeskusohjelmassa tehtyihin toimialaselvityksiin (elektroniikka-alan kehittämissuunnitelma, ympäristöteknologia ja elintarvike- ja maaseututeknologiat). Bifeel Centre hankekokonaisuutta koordinoidaan aluekeskusohjelman kautta. Bifeel Centre kokonaisuudella kehitetään seudun innovaatioympäristöä ja se linkittyy aluekeskusohjelman innovaatioverkostoon.

Viestinnän tavoitteena on lisätä alueen positiivista tunnettuutta ja vetovoimaisuutta. Viestinnällä tuetaan muita teemoja ja kehitetään organisaatioiden ja yritysten yhteistyötä edelleen. Toiminnasta vastaa kehittämisorganisaatioiden perustama viestintäryhmä, joka toimii myös linkkinä aluekeskusohjelman viestintäverkostoon.

Hyvinkään-Riihimäen talousalue

Ohjelma-alue: Hyvinkää, Riihimäki, Hausjärvi, Loppi

1. Alueen sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisääminen

- **Luottamushenkilöiden ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen talousalueen päätöksenteossa**
 - Talousaluestrategian 2015 toteuttamisen käynnistäminen yhteistyössä talousalueen kuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Vuonna 2005 päivityksessä talousaluestrategiassa on linjattu talousalueen kehittämisen painopisteet ja toteuttaminen vuoden 2006 jälkeen. Talousaluestrategia toimii tulevan aluekeskusohjelmahakemuksen pohjana.
 - Hallitusten ja valtuustojen yhteisseminaari 2006. Seminaarissa käsitellään aluekeskusohjelman sisältötavoitteet vuonna 2007 alkavaa ohjelmakautta varten.
 - Seudullisten demokratiamallien kehittäminen ja kuntalaisten osallisuus hankeselvitysten pohjalta (kytkennät organisoinnin muutoksiin).
- **Seuraavan aluekeskusohjelmakauden ohjelmahakemuksen kokoaminen päivitetyn talousaluestrategian painopisteiden pohjalta**
- **Talousalueen kuntien palvelutapojen kehittäminen**
 - Uusien toimintamallien ja palvelutapojen kehittäminen sekä muutoksen johtaminen kuntien palvelutuotannossa yhteisen palvelustrategian pohjalta.
 - Pendelöivän väestön palvelutarpeet -tutkimushankkeen toteuttaminen/tulosten analysointi ja hyödyntäminen
 - Osaavat kunnat -verkostoitumisen tukihankkeella tuetaan palveluyhteistyön toimintamallien kehittämistä koulutuksella ja mm. työssäoppimisen metodein. Helsingin yliopisto koordinoi hanketta yhdessä Hyvinkään-Riihimäen talousalueen aluekeskuksen kanssa. Laurea-ammattikorkeakoulu ja Hämeen ammattikorkeakoulu osallistuvat hankkeen toteuttamiseen. Hanke toteutetaan pääosin Tavoite 2-ohjelmarahoituksella.

2. Osaaminen ja koulutus

- Alueen erikoisalojen, nosto- ja siirtoalan erikoiskoulutuksen ja T&K -toiminnan kehittäminen osaamiskeskukseen ja Laurea amk:n ja Hämeen amk:n kesken. Lisäarvona on Laurea ammattikorkeakoulun ja Hämeen ammattikorkeakoulun yhteistyö liiketoiminta- ja teknologiaprosessien kehittämisessä ja tiivis yhteistyö talousalueen yritysten kanssa. Nosto- ja siirtoalan osaamisen vahvistamiseen liittyviä kaksivuotisia yhteistyösopimuksia Laurea ja Hämeen ammattikorkeakoulujen sekä TechVilla Oy:n kanssa täsmennetään vuodeksi 2006 laadittavissa työsuunnitelmissa.

3. Yrityselämän toimintaympäristö

- Metropolialueyhteistyön käynnistäminen Kehä V vyöhykkeellä ja kasvukäytäväohjelmayhteistyö Tampereen kaupunkiseudun, Hämeenlinnan seudun ja Etelä-Pirkanmaan aluekeskusohjelmien kanssa.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- Alueellisen turvallisuustyön ja siihen liittyvän koulutuksen käynnistäminen. Talousalueen kuntien, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyöhanke ennalta ehkäisevän ja arkiturvallisuuden kehittämiseksi Hyvinkään-Riihimäen talousalueella.
- Yhteistyöhankeiden käynnistäminen: sisämaan logistiikkakeskuksen ja kehä V –vyöhykkeen markkinointihanke, alueellinen ympäristökasvatuksen kehittämiskeskushanke. Aluekeskus osallistuu myös vuonna 2007 alkavan osaamiskeskusohjelmakauden valmisteluun.

4. Yhteisen toimintakulttuurin ja julkisuuskuvan luominen

- Hyrinet-seutuportaalin siirtymävaiheen (aluemarkkinointi) kehittämistoimenpiteet toteutetaan vuoden 2006 kuluessa yhteistyössä EKES-Yrityspalveluiden ja RHL-Data Oy:n kanssa.
- Talousalueen sisäisen viestinnän kehittäminen v. 2005 valmistuneen talousalueen viestintä- ja markkinointistrategian pohjalta; kuukausittain ilmestyvä verkkokirje, paikallislehtien vakiopalstat.

5. Aluekeskusten välinen verkostoituminen

- Metropolialueyhteistyö Kehä V vyöhykkeellä ja kasvukäytävöohjelmayhteistyö Tampereen kaupunkiseudun, Hämeenlinnan seudun ja Etelä-Pirkanmaan aluekeskusohjelmien kesken edunvalvonnassa ja aluevaikuttavuudessa
- Teemaverkostoyhteistyö: seutuviestinnän kehittämisverkosto, innovaatioympäristöt ja koulutusyhteistyö: innovaatiostrategian ja osaamisintensiivisen verkostoyhteistyön toimintamallin kehittäminen, toisen asteen koulutusyhteistyö sekä palvelusektorin ja palveluyrittäjyyden kehittäminen.

Hämeenlinnan seutu

Ohjelma-alue: Hämeenlinna, Hattula, Hauho, Janakkala, Kalvola, Lammi, Renko, Tuulos

Vuonna 2006 Hämeenlinnan seudun aluekeskusohjelman toimenpiteissä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Toimintalinjat ovat samat ja ainoastaan yritysten toimintaympäristön kehittämistoimet ja aiempi toimialojen kehittäminen on yhdistetty yhdeksi seudun yritysklustereiden toiminnan kehittämisen kokonaisuudeksi. Painopisteet perustuvat vuonna 2005 valmistuneeseen uuteen elinkeinostrategiaan ja seutustrategian linjauksiin, ne on myös hyväksytty aluekeskusohjelman ohjausryhmässä.

Kasvun turvaamisen ja elinkeinopohjan vahvistamisen ohella pääteemoina ovat edelleenkin osaamisen ja innovaatiotoiminnan kehittäminen, korkeatasoinen asuminen ja hyvinvointi sekä hyvään vauhtiin päässyt aluekeskusohjelmien verkostotyö.

Seudun yritysklustereiden kehittäminen

Vuoden 2005 valmistuneen päivitetyn elinkeinostrategian mukaisesti ja aiempien vuosien elinkeinopainotteista kehittämislinjaa jatkaen kehittämisresursseista tullaan vuonna 2006 käyttämään n. 25–30 prosenttia seudun vahvojen yritysklustereiden kehittämiseen sekä uusien voimistuvien elinkeinokeskittymien toiminnan tukemiseen. Strategian mukaisesti painopistettä siirretään enemmän poikkitoimialaiseen kehittämistyöhön. Toiminta käsittää sekä fyysinen ympäristön että näiden keskittymien aineettomien toimintaedellytysten kehittämisen. Aluekeskusohjelmalla pyritään rahoittamaan myös niitä tärkeitä elinkeinostrategian toimia, jotka saattavat jäädä muiden rahoitusinstrumenttien ulottumattomiin. Kehitystoimia suunnataan mm. ympäristö- ja elintavikeklustereihin, hyvinvointiklustereihin, rakennettuun ympäristöön, kulttuurin ja matkailun puolelle sekä näiden tukipalvelutoimintaan. Toimialaryhmissä etsitään kasvua erilaisten rajapintojen kautta ja strategian mukaisesti klusteriryhmissä laaditaan esimerkiksi erityiset kansainvälistymissuunnitelmat.

Osaamisen kehittäminen

Vuoden 2005 lopussa valmistui seudullinen korkeakouluohjelma, se toteutettiin kolmesta näkökulmasta, niin että sillä a) on pyritty tukemaan seudun nuorten tutkimusyksikön toimintaa b) on haluttu tukea ja vauhdittaa seudun korkeakouluyksiköiden tietotaidon kehittymistä ja yksiköiden profiloitumista sekä c) on vahvistettu seudun korkeakoulutusyksiköiden keskinäistä yhteistyötä esim. paikallisten vahvojen tutkimuskonsortioiden muodostumisen näkökulmasta lähitulevaisuuden hanketoiminnassa. Vuonna 2006 toiminta osaamisen kehittämisessä keskitytään mm. Lammin ympäristöprofessorin vaikuttavuuden lisäämiseen ja seudun klustereita tukevien KT-keskusten kehittämiseen sekä yritysverkostojen tietotaidon kasvattamiseen. Osaamiseen liittyvää yhteistyötä tiivistetään Helsinki-Tampere ja Hämeenlinna-Lahti akselleilla. Kehityslinja on edelleen myös luonteeltaan OSKE toimintaa täydentävä.

Asuminen, hyvinvointi ja turvallisuus

Vuonna 2006 aluekeskusohjelmassa keskitytään seudullisen asumispalveluiden laatutason parantamistoimiin tehdyn laatutyön pohjalta sekä voimistetaan seudullista asumisen markkinointia tähdäten vuoden 2007 asuntomessuihin. Turvallisuussuunnitelmien valmistumisen jälkeen vuonna 2006 seuraa suunnitelmien tiedotus- ja levitystoimet. Aluekeskusohjelman kautta tuetaan hyvinvointipalveluiden kilpailutushanketta, seudun asukkaiden hyvinvointia edistetään myös KT-keskusten kautta, jossa hyvinvointiala on yksi vahvoista klustereistamme

Aluekeskusohjelman verkostot

Vuonna 2006 toimitaan aluekeskusohjelman verkostoissa verkostojen omien työsuunnitelmien mukaan. Nimettyjä verkostoja ovat: Lähialueyhteistyötä ja HHT- kasvukäytävää kehittävä verkosto Hyvinvointiverkosto, Osaaminen ja innovaatiot –verkosto sekä uusimpana aluekeskuseutujen kulttuuritoimijoiden verkosto. Esimerkkinä vahvoista paikallisista verkostoista vuonna 2006 jatkuu myös seudulliset yrityspalvelut -kokeilu, jossa Hämeenlinnan seutu toimii yhtenä pilottialueena.

Itä-Uusimaa

Ohjelma-alue: Porvoo, Sipoo, Loviisa, Askola, Lapinjärvi, Liljendal, Myrskylä, Pernaja, Pukkila, Ruotsinpyhtää

Vuoden 2006 toiminnan strategiset painopisteet:***Seudullinen yhteistyö***

Aluekeskusohjelma tekee alueellista kehittämistyötä, ohjelman lisäarvo on sen seutu- ja sektorirajat ylittävässä verkostoyhteistyössä ja eri toimijoiden roolien maakunnallisessa yhteensovittamisessa. Aluekeskusohjelman roolina on käynnistää uusia toimintatapoja ja toimia yhteistyöfoorumina. Vuoden 2006 seutuyhteistyön painopiste on palvelurakenneyhteistyössä osana maakunnallista kunta- ja palvelurakenneselvitystä.

Elinkeinot

Elinkeinojen kehittäminen on maakunnan menestymisen kannalta merkittävin aluekeskusohjelman osa. Itä-Uudenmaan liitto toimii elinkeino- ja kehittämistyön koordinoijana. Maakunnallinen elinkeinoyhtiö toteuttaa hautomopalveluja ja kehittämishankkeiden valmistelua ja hallinnointia. Aluekeskusohjelman toimenpiteet kohdentuvat toisella kaudella elinkeinopolitiikkaa tukeviin toimenpiteisiin.

Kulttuuri ja matkailu

Aluekeskusohjelma toteuttaa kulttuuriyrittämisen ja -matkailun hankkeita; vahvistaa maakuntaidentiteettiä perinnerakentamishankkeessa sekä kehittää kulttuuriyritysten toiminta- ja kasvuedellytyksiä lisäämällä osaamista, tuotteistamista ja yhteismarkkinointia, verkostoitumista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Koulutus ja osaaminen

Koulutus- ja osaaminen -osiossa kehitetään ja lisätään maakunnan tarpeiden mukaista korkea-asteen koulutuksen tarjontaa molemmilla kotimaisilla kielillä. Korkeakoulujen yhteistyössä toteutettavien toimintojen tarve selvitetään ja perustetaan Itä-Uudenmaan korkeakoulukeskus ja neuvontapiste koordinoimaan toimintoja.

Aluemarkkinointi

Aluekeskusohjelma vahvistaa maakunnan imagoa hyvälaatuisena asuin ympäristönä sekä vahvana ja monipuolisena kulttuurialueena toteuttamalla koko maakunnan kattavaa aluemarkkinointia. Markkinoinnissa saman imagon alle yhdistyvät elinkeino-, asumis-, kulttuuri-, matkailu- ja koulutusmarkkinointi.

Joensuun seutu

Ohjelma-alue: Joensuu, Eno, Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Pyhäselkä

Vuoden 2006 suunnitelma on laadittu huomioiden vuosille 2004 – 2006 asetetut vaikuttavuustavoitteet. AKO on muodostunut **kehittämisen strategiseksi sateenvarjoksi** erityisesti ICT:n, hyvinvoinnin, Venäjän ja matkailun painopisteissä. Puutuote- sekä muovi ja metalliosioissa on luotu AKO:n ja OSKE:n yhteistoimintamalli.

1. Osaamisperustan vahvistaminen ja hyödyntäminen / liiketoiminnan kehittäminen

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

1.1 Puutuoteala (verkottuneina Keski-Karjala sekä Pielisen Karjala, pl. Valtimon kunta)

- Markkinoinnin palvelukeskuksen palvelumallin tarkentaminen sekä toiminnan vakiinnuttaminen
- Puualan portaalin loppuun saattaminen
- Venäjäosaamisen konseptointi yritysten käyttöön, sis. koemarkkinointipisteiden organisoiminen
- Pelletti- ja bioenergia-alalla toimiville yrityksille suunnattujen T&K-palvelujen edistäminen hankkeiksi

1.2 Muovi ja metalli (verkottuneina Keski-Karjala sekä Pielisen Karjala, pl. Valtimon kunta)

- Alan veturiyritysten alihankintaverkoston ja eri seutukuntien mikroyritysten kehittäminen
- Mikroyritysten kehittämisrenkaan toteuttaminen Pielisen Karjalan alueelle
- Pinnoituskapasiteetin lisäämismahdollisuuksien selvittäminen suoritetun tarvekyselyn pohjalta
- Alan ja alan yritysten markkinointi messujen, suoramarkkinoinnin ja internet –palvelun avulla

1.3 Informaatio- ja kommunikaatioteknologia (ICT)

- Toimintaympäristön kehittäminen ja koordinointi ICT –alan kehittämisohjelman ja erillishankkeiden avulla
- Teknologiastrategian ylläpito ja toteutus sekä Joensuun seudun markkinointi

1.4 Hyvinvointi; itsenäinen suoriutuminen

- ISAK:n organisoimisen loppuun saattaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen
- Kumppanuusverkoston laajentaminen uusilla yrityksillä ja toimijoilla
- Yhteistyön käynnistäminen Itä-Suomen korkeakouluverkoston kanssa (Itä-Suomi-ohjelman makrohanke)
- Hyvinvointialaan / Itsenäiseen suoriutumiseen liittyvien hankkeiden käynnistäminen ja toteuttaminen sekä uusien tuoteinnovaatioiden tuotteistaminen kumppanuusverkoston kanssa

2. Venäjälle ja muille lähialueille suuntautuvan liiketoiminnan kehittäminen (verkottuneena Keski-Karjala)

- JOSEK Oy:n pk-yritysten kansainvälistymisen neuvonta ja sen kehittäminen
- Venäjälle suuntautuvaa liiketoimintaa koskevat markkinaselvitykset ja muut toimenpiteet (mm. matkailu, Teollisuuskylä Luoteis-Venäjälle -kansallinen kehityshanke sekä venäläisen työvoiman rekrytointiselvitys)
- Yhteistyön kehittäminen ja työnjaon selkiyttäminen maakunnan muiden raja- ja lähialuetoimijoiden kanssa

3. Seutuyhteistyö

- Joensuun seudun palvelutyöryhmien kilpailuttaminen palvelujen seudullistamisessa. Hanke-esitykset on pyydetty jättämään 31.12.2005 mennessä. Seutuhallitus valitsee AKO:n määrärahoilla toteutettavat ja rahoitettavat hankkeet tarjousten perusteella vuoden 2006 alussa.
- Joensuun seudun uuden palvelu- ja kehittämisstrategian laadinta.

4. Matkailu (verkostoituneina Keski-Karjala ja Pielisen Karjala, pl. Valtimon kunta)

- Pohjois-Karjalan matkailustrategia 2003–2006 toteutuksen aktivointi seutukunnittain (mm. avoin tarjouspyyntö hankkeista)
- Yritysten osaamispääoman kehittäminen MatkailuSampo –hankkeen avulla
- Veturikohteiden vetovoiman kehittäminen matkailustrategian mukaisesti
- Brändi-markkinointi (Karelia Expert Matkailupalvelu Oy:n roolin ja tuotemerkin edelleen vahvistaminen)
- Tuotekehitysoosaamisen lisääminen, palvelujen tuotteistaminen, imagollisten tuotelinjojen vahvistaminen

Jyväskylän seutu

Ohjelma-alue: Jyväskylä, Hankasalmi, Jyväskylän mlk, Korpilahti, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Suolahti, Toivakka, Uurainen

Kunta- ja palvelurakennemuutos

Verkostokaupunkihanke on hakenut syksystä 2001 alkaen ratkaisuja asukkaiden ja jo seutuistuneiden toimijoiden palvelutarpeisiin. Hanke on tukeutunut toiminnallisen seudun näkökulmaan ajatuksella puhkoa hallinnon raja-aidat, jos ne on koettu järkevän toiminnan esteiksi. Kuntarakenne on yksi, muttei ainoa näkökulma. Siksi on korostettu kumppanuutta kansalaisyhteiskunnan ja markkinavoimien kanssa. Esimerkkihankkeena olkoot vuoteen 2007 jatkuva TUMA – tuotannonohjausmalli monitoimijaisessa ympäristössä, hanke, jolla haetaan ratkaisuja vanhustenhuollon haasteisiin.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Vaiheittain, kolmessa aallossa etenevän verkostokaupunkihankkeen lähtökohta on, että seutu on nykyisiä kuntia vahvempi, mutta maakuntia välittömämpi kansainvälistyvän kilpailun ja toiminnan areena. Nyt kun ollaan lähestymässä verkostokaupungin kolmatta aaltoa eli mahdollista kunta-rakenteen uudistamista, näkökulma on erityisen keskeinen.

Verkostokaupungin ensimmäisessä aallossa luotiin luottamuksen pohjaa kirkastamalla käsityksiä monen toimijan yhteisistä pyrkimyksistä. Sitä jatkettiin toimintokohtaisilla selvityksillä. Vuonna 2006 tullaan toiseen aaltoon, jolloin tehdään hallinnollisia päätöksiä seutupohjalta myös kunnallisiin peruspalveluihin. Tämän askeleen on väitetty olevan seutupolitiikan uskottavuuden todellinen mittari. Näköpiirissä on jo verkostokaupungin kolmas aalto. Vuoden 2008 alkuun mennessä on verkostokaupungin alueella on mahdollisuus järjestää kaksi *kolmannesta kunnallisista palveluista yli kuntarajojen*. Vuonna 2006 jatkuu valmistelu mm. avoterveydenhuollon ja seutukirjaston osalta. *Jyväskylän seudun kehittämisen mottona on se, että hyvinvointipalveluiden järjestäminen ei onnistu irrallaan elinkeino- ja innovaatiopolitiikasta.* Hyvinvointipalveluiden rahoitusperusta turvataan ainoastaan löytämällä kulujen vuotokohtat ja luomalla työkalut vuotokohtien tukkimiseen. Vastuuhenkilö Jouni Juutilainen

Innovaatioympäristön ja elinkeinokehityksen työkalujen uudistaminen

Vuoden 2006 kesällä päättyy AKO:n käynnistämä ja monen toimijan rahoittama, kolmivuotinen Wellness Dream Lab -kehittämishjelma. Sen parhaiden käytäntöjen juurruttaminen seudun toimintaympäristöön on vuoden 2006 keskeinen painopiste. Vaikka pääkohde on yritysmaailman tuotekehityksessä, kehittämishjelma on luonut uusia näköaloja myös julkisten palvelujen kulukohtien tunnistamiseen ja hallintaan. TUMA:n ohella on tuotettu valtakunnallisesti monistettavissa oleva NOVA -nopean vasteen toimintamalli vastaanottotoimintaan. Innovaatioympäristön rakentamista ja alueellista toimintamallia selvitetään kehittämissyöryssä, jonka raportti valmistuu helmikuun 2006 loppuun mennessä. Tunnuksella innovaatioita ihmisen ja teknologian rajapinnassa valmistellaan ehdotukset 2007 alkavalle rakennerahastokaudelle. Vastuuhenkilöt: Pasi Sorvisto, Jouni Juutilainen

Hyvinvointiteollisuuden kehittäminen ja palveluyritysten kehittämisselma

Vuonna 2002 valmistunut hyvinvointiteknologian ja teollisuuden strategia vaatii kuitenkin päivittämistä. Humantech Forumin toiminta nostetaan uudelle toiminnalliselle tasolle. Alan tutkijoille ja kouluttajille luodaan oma yhteistoimintamalli aluekehityksen tueksi.

Palveluyritysten kehittämisselmassa vuonna 2005 käynnistetyt toimenpiteet (tuotteistus, markkinointi, tietotekniikkaosaaminen, laatu, verkottuminen) jatkuvat. Onnistuneisiin toimenpidevalintoihin hankitaan lisää yrityksiä) Työhyvinvoinnin konseptointi, tuotteistus ja markkinointi ovat vuonna 2006 keskeisessä roolissa. Täydentävät hoitomuodot, joilla on globaalisti valtavat markkinat sisältävät merkittävän potentiaalin. Klemmaribrandin 2. vaihetta alustetaan uusille seutukunnille.

Vastuuhenkilöt Pasi Sorvisto, Mareena Löfgren

Maaseudun hoivapalvelut ja uudet innovaatiot – niminen suunnitelma toteutetaan vuonna 2006.

Vastuutaho Witas -kehittämissyöty.

Jämsän seutu

Ohjelma-alue: Jämsä, Jämsänkoski, Kuhmoinen, Längelmäki

Vuonna 2006 aluekeskusohjelmassa toteutettavat toimenpiteet keskittyvät:

- Aluekehittämisen koordinointiin, valmistautumiseen uuteen ohjelmakauteen ja seudun viestintästrategian päivittämiseen sekä viestintäsuunnitelman laatimiseen
- Seudullisen viestinnän ja www.jamsanseutu.fi -alueportaalin jatkokehittämiseen. Alueportaalin kehitetään seudullista viestintää ja suunnitellaan seudullisia sähköisiä palveluita. Vuoden 2006 aikana kehitetään seudullista koulutustarjotinta, seudullista työpaikkarekisteriä sekä suunnitellaan ja rakennetaan päivähoidon verkkopalveluita. Alueportaalin sisältökokonaisuuksia kehitetään ja päivitetään. Sisällöntuottajia koulutetaan verkkoviestintään. Alueportaali tarjoaa palveluiden rakennusalan ja asiantuntemusta myös muille seudun julkisten verkkopalveluiden kehittäjille. Vuoden aikana toiminta vakinaistetaan olemassa oleviin organisaatioihin. Seudun verkkopalveluiden siirto yhdelle palvelualustalle aloitetaan. Mahdollisuuksien mukaan sähköisten palveluiden kehitystyössä ollaan mukana valtakunnallisissa kehittämisselmissä.
- Jämsän seudun turvallisuusyhteistyön edistämiseen. Jämsän seudun matkailun Master Plan suunnitelman toteutumisen seurantaan

Kajaanin kaupunkiseutu

Ohjelma-alue: Kajaani, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Vuolijoki sekä Vaala

Painopistealueet:

Osaaminen

Innovaatiivisen pilottihankkeen (toteutettu aluekeskusohjelman perusrahoituksella v. 2002 – 2004) jatkotoimenpiteenä Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Kajaanin yliopistokeskus tiivistävät edelleen yhteistyötään. AKO:n kautta tähän liittyen toteutetaan *KAMKin ja Oulun yliopiston Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen Kajaanin yksikön yhteistyöhanke*, jossa kehitetään mm. yhteistä opetus- ja kurssitarjontaa, materiaalihankintaa, laboratorioiden yhteiskäyttöä, sekä kartoitetaan mahdollisuuksia yhteisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin erityisesti hyvinvointisektorilla.

Tutkimuksen kansainvälistymiseen panostetaan kahdella hankkeella. *Tutkimuksen ja koulutuksen kansainvälistymispolku* -hankkeessa toteutetaan suhteellisen pieniä, konkreettisia toimenpiteitä (tutkijavierailut, hankepartnereiden hankinta ja sitouttaminen jne.), jotka luovat alueen tutkimukselle kansainvälisiä yhteyksiä. Yhteistyötahoina ovat Kajaanin seudun tutkimusta toteuttavat korkeakouluyksiköt (KAMK ja yliopistokeskus), Measurepolis, Snowpolis, Seniorpolis ja muut tutkimuslaitokset. Tavoitteena on myös, että yhteyksien myötä mahdollisuudet päästä mukaan laajempiin kansainvälisiin tutkimushankkeisiin lisääntyvät. (liite 1.3)

Kajaanin seudulla on viime vuosina syntynyt tutkimustoimintaa, joka luo pohjaa hyvinvointi-innovaatioihin liittyvälle liiketoiminnalle. Hyvinvointitoimiala liiketoimintanäkökulmasta on Kainuussa kuitenkin vielä varsin varhaisessa kehitysvaiheessa, mistä syystä kehittämissuunnitelma tälle toimialalle on tarpeen. *Kainuun hyvinvointialan liiketoimintalähtöisessä kehittämissuunnitelmassa* tullaan erityisesti painottamaan niihin hyvinvoinnin osa-alueisiin, joiden kehitys- ja tutkimustyö on jo alueella käynnistynyt, mutta joiden liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämisessä ollaan vielä varsin alkuvaiheessa. Tällaisia osa-alueita ovat 1) ikääntyvälle väestölle tarjottavat uudet hyvinvointiin liittyvät tuotteet, 2) liikuntateknologia ja 3) terveyttä edistävät elintarvikkeet. Kokonaistilanteen selvittämiseksi kartoitetaan toimijoiden tämän hetkinen osaamisen taso ja siihen liittyvät kehitystarpeet, sekä yritysten näkemykset liiketoimintamahdollisuuksista edellä mainituilla hyvinvoinnin osa-alueilla. Kehittämissuunnitelma on osaltaan valmistelutyötä osaamiskeskusohjelman hyvinvointiklusteriin liittyen (tavoitteena linkittää Kainuun osaamiskeskittymä osaksi valtakunnallista hyvinvointi-OSKEa), ja Kajaanin kaupunkiseudun aluekeskusohjelmaan liittyen. (liite 1.4).

Verkottuminen

Valtakunnallisista AKO-verkostoista Kajaanin AKO osallistuu innovaatio-, viestintä- ja kulttuuriteemaverkostoihin. *Pohjois-Suomen aluekeskusohjelmat* kehittävät yhteistyössä sähköisten palvelujen tuottamisen malleja. Tavoitteena on mm. siirtää jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä muille alueille, luoda yhteistyössä uusia sisältöjä ja toimintatapoja sähköisten palvelujen tuottamiselle jne. Maakunnallisesti Kajaanin seutu toimii sähköisten palvelujen kehittämisessä yhteistyössä Kainuun maakunta -kuntayhtymän kanssa.

Oulu-Kajaani -kehittämisyöhyke -hankkeeseen osallistuminen. Tähän liittyen yhteistyötä tiivistetään entisestään siten, että OuKa -hankkeen, sekä Oulun seudun ja Kajaanin seudun AKOjen toiminnot tukevat mahdollisimman hyvin toisiaan. Tätä yhteensovittamista tukee alueiden osaamisprofieileja selvittävä OuKan hanke.

Kajaanin seudun kuntien välistä yhteistyötä toteutetaan seutusopimuksen mukaisesti seuraavilla osa-alueilla: matkailu, perusteellisuuden yritystoiminta, seudullinen yhteistyö sivistystoimissa, hyvinvointiklusterin liiketoiminta ja maankäyttö. Sellaisissa toiminnoissa, joissa koko maakunnan kattava yhteistyö vaikuttaa seudullista yhteistyötä paremmalta vaihtoehdolta, neuvotellaan yhteistyöstä myös Kehys-Kainuun kuntien kanssa (esim. tonttipörssin järjestäminen).

Toiminnassa on sitouduttu ottamaan huomioon kaupunki-maaseutuvuorovaikutuksen näkökulma. Kajaanin seudulla toimivien kahden Leader-toimintaryhmän kanssa tehdään yhteistyötä, jotta alueen kehittämisrahoitusvälineet saadaan toimimaan mahdollisimman hyvin toisiaan täydentävinä.

Vetovoimaisuus

Jatketaan kulttuurihanke *Generaattoria*. Generaattori jatkaa teatteri- ja tanssiesitysten tuottamista sekä taidekasvatuksen tukemista itsenäisesti ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ensivuoden toiminnassa painotetaan myös kulttuuriohjelmajalviteiden kehittämistä alueen matkailun tarpeisiin yhteistyössä Kainuun Etu Oy:n ja IntoTalon kanssa. (liite 1.5)

Kauhajoen verkostopilotti

Ohjelma-alue: Kauhajoki, Isojoki, Jurva, Karijoki, Teuva

1. Kehittää ja soveltaa uusia liiketoimintamalleja Suupohjan alueen valtakunnallisesti erikoistuneilla kärkialoilla. Kärkialojen teemakohtaiset tavoitteet ovat:

Logistiset järjestelmät

- Logistia-innovaatioympäristön sekä tutkimus- ja kehittämisverkoston kehittäminen. Toimenpiteinä mm. Logistia-instituutin valmistelu, eLogistia-liiketoiminnan kehittäminen ja tutkimusyhteistyö.
- Uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittäminen. Toimenpiteet logististen järjestelmien klusteriyhteyksissä mm. uusien liiketoimintamallien selvitys ja yritysryhmäyhteistyön kehittäminen.
- Imagon ja vetovoimaisuuden kehittäminen; Toimenpiteinä Logistia teknologia- ja yrityspuiston kehittäminen ja markkinointi. Toimenpiteinä mm. tiedotus ja viestintä brändin rakentamisessa.

Huonekaluala

- Huonekalualan klusteriyhteyksien kehittäminen. Toimenpiteinä mm. sopimusvalmistuksen kehittäminen, Fact-Finding-matkat, vienninedistämistoiminta, markkinoinnin kehittäminen ja kansainvälistyminen.
- Suomen Huonekalu- ja sisustusalan verkostomallisen osaamiskeskusohjelman kehittäminen ja kansalliseen elinkeinopoliittiseen ohjelmatyöhön osallistuminen.
- TEAK Oy:n teknologiakeskuksen sekä Pohjanmaan Nikkarikeskuksen/HabitCentre- yrityspalveluiden tuotteistaminen sekä tutkimustoiminnan vahvistaminen osana huonekalualan kansallista osaamiskeskusta. Yhteistyön kehittäminen mm. SeAMK:n, Vaasan yliopiston ja EPANET-verkon kanssa.

Elintarvikeala

- Erikoistuneen FoodPark-Kauhajoki osaamiskeskitymän kehittäminen. Toimenpiteinä mm. kumppanuuspohjaisen FoodPark Kauhajoki ry:n perustaminen, kärkiosaamisen tuotteistamis- ja profiloitiselvitykset, fact finding -matkat. FP:n 2. vaiheen rakennusinvestointien ja pilot-laitoksen valmistelu.
- Elintarvikealan yritystoiminnan vahvistaminen ja yrityskannan kasvattaminen. Toimenpiteinä mm. yrityshautomo- ja kiihdyttämötoiminta, tuote- ja prosessikehitys sekä markkinoinnin tehostaminen.
- Osaamis- ja yhteistyöverkoston kehittäminen ja seudun ydinosaamisen vahvistaminen. Toimenpiteinä mm. yhteistyöverkostojen kehittäminen (mm. VTT), teknologian siirto ja osaamisen tason nosto.

2. Nostaa alueen osaamispääomaa oppimisympäristöjä ja korkeakoulu yhteyksiä kehittämällä

- Osaamispäärakenteiden vahvistaminen. Toimenpiteinä mm. oppimiskeskusverkoston kehittäminen yritysyliopistopilotti ja 2. asteen koulutuksen kehittäminen sekä nk. edelläkävijätiimien toiminnan ohjaus.
- Yrittäjyyskasvatuksen edistäminen. Toimenpiteinä mm. yrittäjyys- ja etätyövalmennuskeskuksen kehittäminen, opettajien Moodle-koulutuksen aloitus, yrittäjyyskasvatuksen ohjelmallistaminen, edelläkävijätiimien ja tutoreiden valmennus, osaajien rekrytoiminta alueelle.
- Oppivan alueen sisäisen ja kansainvälisen verkottumisen edistäminen. Toimenpiteinä mm. kansainvälisen puiteohjelmahankkeen valmistelu, kansainvälisen hanketoiminnan koordinoiminen tehostaminen. Logistia-instituutin kansainvälisen yhteistyöselvityksen tekeminen.

3. Kehittää alueen hyvinvointipalveluja ja seudullista yhteistyötä (*Hyvinvoiva Suupohja*):

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden seudullinen kehittäminen Toimenpiteinä mm. yleinen koordinoiminen, kunta- ja palvelurakennehankkeen toteutukseen osallistuminen, hoivapalvelutuottajien yhteistyön kehittäminen, seutuverkon hoivapalvelutuotannon valmistelu ja hoiva-alan seutuportaalin kehittäminen.
- Elinkeinojen kehittämistoimia sekä työvoiman saatavuutta tukevien sekä asumispalveluiden ja asuntotuotannon kehittäminen: mm. alueen vetovoimaa ja palvelutarjontaa tukevien seudullisten kulttuuri- ja vapaa-ajan kehittäminen, ennakoivan hyvinvointityön ja seutuportaalin kehittäminen
- Seutuyhteistyön muu kehittäminen; seudullisten yhteistyöryhmien roolin selkeytys ja vastuun lisääminen, yhteistyöprosessien kehittäminen, tulevaisuusfoorumit, uuden ohjelmakauden valmistelu.

4. Yrityspalveluiden, imagon ja tietoyhteiskunnan kehittäminen sekä yleinen ohjelmajohtaminen

- Seudullisen viestinnän edistäminen. Toimenpiteinä mm. viestintästrategian kehittäminen, viestinnän koordinoiminen, viestintätoimenpiteet (lehdet ym.), seutuportaali- ja seututiedottajatoiminta.
- Seudullisen laajakaistaverkon ja tietoyhteiskuntakehityksen toteutumisen tukeminen. Toimenpiteinä tiedotus- ja strategiatyö, erilliselvitykset verkon sisällöstä ja seutuportaalin palvelujen kehittäminen.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- c) Verkostopilotin yleiset ohjelmajohto- ja tukipalvelut ja ohjelman itsearviointi, tulevaisuusfooromit, uuden ohjelmakauden suunnittelu. Seudullisten yrityspalveluiden kehittäminen ja verkottaminen.

Kemi-Tornion alue

Ohjelma-alue: Kemi, Tornio, Keminmaa, Simo, Tervola

Seudullisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen edistäminen

- **Kemi-Tornio alueen seutusuunnitelman 2006–2008 toteuttaminen.** Suunnitelmassa esitetään yhteistyön tarpeet ja alueen kehittämissisio, seudullisen yhteistyön kivijalat ja kehittämisen painopisteet, sekä seudulliset kärkihankkeet ja kokonaisuudet. Edellä mainittujen tekijöiden näkökulmasta on esitetty millä tavalla ja keinoilla visio sekä kehittämisen painoalat toteutuvat yhteistyön resursoinnin, rakenteen ja noudatettavien periaatteiden näkökulmasta.
- **Seudullinen hyvinvointikoordinaattori, Seutusopimuksen toteuttaminen Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä, yhteistoiminnasta ja kehittämisestä.** Erityinen huomio kiinnitetään yhtä kuntaa laajempaa väestöpohjaa edellyttävien erityispalvelujen ja erityisosaamisen turvaamiseen asukkaille.
- **Seudullisen taloushallintoyhteistyön aloittaminen.**
- **Teknisen toimen ja ympäristöterveydenhuollon seudullinen yhteistyö.**
- **Seudullinen puhelinyhteistyö.** Nykytilan kartoitus ja yhteistyömallien esittäminen.

Seutukunnan vetovoimaisuus

- **Seudullinen kulttuurikoordinaattori.** Harrastajatapaamiset, kulttuurin osaajaverkosto, kesätapahtumien yhteinen markkinointi, kulttuurimatkaileuhankkeen valmistelu.
- **InnoMaraton.** Kemi-Tornio alueen seutusuunnitelman mukaiset erikoistumisalueet edellyttävät monialaista osaamista tuote- ja palvelukehitystoiminnalta. Hankkeen tavoitteena on auttaa alueen yrityksiä löytämään uusia liiketoimintamahdollisuuksia kehittämällä niille heti toteutettavissa olevia tuote- ja palveluideoita, joiden kaupallistamisen mahdollisuudet on tutkittu.
- **Keminmaa LOCin.** Keminmaan palvelualueen liikennejärjestelyjen ja kunnallistekniikan suunnittelu ja kehittäminen, sekä kuntakeskuksen ranta-alueen suunnittelu ja kehittäminen. Liikenteellinen toimivuus ja alueen muut järjestelyt edellyttävät selkeän aluesuunnitelman tekemistä. Tavoitteena on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja kehittymismahdollisuuksien parantaminen. Ranta-alue edistää alueen tapahtumakulttuuria ja luo edellytykset maaseutualueiden ja palvelukeskittymien vuorovaikutuksen lisääntymiselle edistäen myös maaseutuelinkeinojen kehittymistä.
- **Maaseutupalvelut.** Maaseutuhallinnon ja lomituspalveluiden edelleen kehittäminen, Tervolan kuntakeskuksen viihtyisyyden parantaminen, tonttipörssin kehittäminen kiinteistöporssiksi, haja-asutusalueiden kiinteistökannan hyödyntäminen.
- **Sarana.** Ajoksen teollisuusalueen kehittäminen. Ajoksen satamaa kehitetään n. 35 M€:n investoinneilla, jotka valmistuvat v. 2006. Satama-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee teollisuusalue (Sarana) tarjoten logistiikan yritystoiminnalle erinomaisen sijoittumispaikan ja mahdollisuuden toimitilainvestoinneille. Hankkeessa laaditaan alueelle markkinointisuunnitelma ja valmistetaan tarvittava markkinointimateriaali. Sarana-alueen maankäytölliset mahdollisuudet esitetään visuaalisena tavoitetilana. Hanke toteuttaa asiakaskartoituksen ja tiedottaa potentiaalisia yrityksiä.

Innovatiivinen oppimis- ja toimintaympäristö sekä teknologia ja osaaminen

- **Digipolis 2010.** Osaamisen kehittäminen (Expertise), yritystoiminnan edistäminen (Expertise & Welcome) ja teknologiakeskuspalvelujen ja viestinnän kehittäminen (Communications, Service Design & Back Office). Tavoitteena on nousta 1000 työpaikan keskuksiksi vuoteen 2010 mennessä. Vuonna 2006 tavoitellaan yhtä uutta mikroelektronikan yritystä Expertise-osiossa ja WelCome-osiossa 3 – 6 uutta yritystä.
- **Yritykset rajalla 2010.** Yrityshautomotoiminta (media ja metalli), tuote- ja palvelukehitysympäristöjen tarjoaminen yhdessä oppilaitosten kanssa, Mediapolis -tukipalvelut ja soveltava tutkimus, jaloterässtudion soveltavan tutkimustoiminnan tukeminen, vuonna 2004–2005 AKO -rahoituksella käynnistettyjen osahankkeiden päättäminen.

Osallisuus, sosiaalinen eheys ja seutukunnallinen identiteetti

- **Majakka.** Tavoitteena on seutukunnan yhdistysten välisen vuorovaikutuksen, sekä yhdistysten ja muiden toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen. Päämääränä on seudullisen kumppanuuskeskuksen rakentaminen tukemaan yhdistysten toimintaa ja edistämään vuorovaikutusta eri toimijoiden kesken sekä seutukunnan

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

vapaaehtoistoiminnan koordinointi ja kehittäminen. Seutukunnan yhdistysten palvelutoiminnan koordinointi ja kehittäminen. Majakka talon kehittäminen matalan kynnyksen kohtaamispaikkana.

- Kemi-Tornion alue osallistuu vuoden 2006 aikana teollisten seutukuntien verkoston toimintaan

Koillis-Suomi

Ohjelma-alue: Kuusamo, Taivalkoski, Posio

Kehittämistyön vaikuttavuus – seudullinen elinkeino- ja aluekehityspolitiikka

Koillis-Suomen aluekeskusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että vuonna 2006 alueella on Pohjois-Suomen tehokkain kehittämisverkosto ja toteuttamisen keskeiseksi keinoksi on luotu uusi toimintamalli, jonka mukainen uusi organisaatio on aloittanut toimintansa 1.1.2005. Vuoden 2006 tavoitteena on vakiinnuttaa ja edelleen kehittää -strategisentason toiminnot; tulevaisuusfoorumi, seudullinen aluekehitys- ja tulevaisuustoimikunta, kasvuhakuisten yritysten muodostamat toimialaryhmät ja tulevaisuustiimi -operatiivisen tason toiminta; Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy. Keskeisiä kehittämistoimia ovat: mm. tulevaisuusfoorumin toiminnan profilointi, seudullisen aluekehitys- ja tulevaisuustoimikunnan työskentelyn kehittäminen entisestään enemmän kuntarajat ylittäväksi, toimialaryhmien toiminnan jäntevöittäminen yhteisen tuloksekkaan toimintamallin avulla sekä tulevaisuustiimin työskentelyn tehostaminen. Yhtenä haasteena on strategisen ja operatiivisen tason työnjaon ja roolien selkeyttäminen sekä yhteistyön tiivistäminen. Koillis-Suomen aluekeskusohjelman kärkinä ovat edelleen kansainvälinen matkailu ja tietoyhteiskunnan palvelutuotanto, mutta myös puuteollisuuden, alkutuotannon, hyvinvointipalveluiden ja jalostavan teollisuuden kehittämiseen panostetaan. Lisäksi panostetaan alueellisen elinkeinostrategian toteuttamiseen.

Lähialue -yhteistyö

Tavoitteena on nivoa lähialue -yhteistyö osaksi aluekeskustyötä ja ottaa lähialueen ja erityisesti Luoteis-Venäjän Kuolan alueen tuomat mahdollisuudet osaksi elinkeinojen kehittämistyötä. Koillis-Suomi on mielenkiintoisessa kansainvälisessä tilanteessa, kun Sallan raja-aseman lisäksi myös Kuusamo-Suoperän raja-asema on avautumassa kansainväliselle liikenteelle. Tämä luo edellytyksiä etenkin matkailuun, mutta oikein toimien se antaa uusia mahdollisuuksia myös alueemme puuteollisuuden ja muun yritystoiminnan kehittämiseen. Keskeistä on Kuusamo-Suoperä raja-aseman avautumisen varmistaminen. Aikaisemmin lähialue -yhteistyötä on menestyksekkäästi hoitanut entinen Koillismaan Kehitys Oy/ Koillismaan seutukunta, nykyinen Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy. Alueella 1.1.2005 voimaan tulleen organisaatiouudistuksen myötä Koillismaan Kehitys Oy on keskittynyt koulutukseen ja siihen liittyvään kehitystoimintaan ja lähialue yhteistyötä ollaan osittain siirtämässä osaksi aluekeskustyötä. Sallan kunnan kanssa tiivistetään aluekeskusyhteistyötä matkailun ohella myös lähialueyhteistyössä.

Kuntien välisen yhteistyön kehittäminen

Aluekeskustyössä on tehty yhteistyötä lujittavia strategisia valintoja ja toteutettu monia käytännön toimia. Tavoitteena on kuntien välisen yhteistyön merkittävämpi lisääminen ja kehittäminen. Kuusamo, Posio ja Taivalkoski käynnistivät lokakuussa 2005 selvitystyön kuntaliitoksesta. Tavoitteena on vuoden 2006 aikana jatkaa selvitystyötä ja saada aikaan aineisto mahdollisen kuntien yhdistymispäätöksen tekemistä varten. Aluekeskus osallistuu työhön aktiivisesti. Joka tapauksessa tavoitteena on kuntien palvelustrategioiden toimeenpano ja seudullisten palvelujärjestelmien toteutuksen vauhdittaminen. Yhteistyötä Sallan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa tiivistetään palveluiden järjestämisessä.

Osaaminen

Osaaminen nostetaan yhdeksi Koillis-Suomen aluekeskuksen painopisteistä. Alueelle on valmistumassa Koillis-Suomen osaamisstrategia, jonka valmistelussa on huomioitu toimialakohtaisten kehittämisstrategioiden ja toimialaryhmien kautta tulevat koulutustarpeet. Aluekehityksessä ja elinkeinojen kehittämisessä hyödynnetään osaamisstrategian tuomia mahdollisuuksia. Yhteistyötä tiivistetään koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä muussa osaamisen kehittämistyössä.

Aluekuva ja vetovoima

Alueellisen strategisen yleiskaavan (Kuusamo, Posio, Salla, Taivalkoski) valmisteluprosessi jatkuu. Strategisen yleiskaavan tavoitteena on vahvistaa Koillis-Suomea alueellisena kokonaisuutena. Prosessin osalta on tavoitteena saada vuoden 2006 aikana valmiiksi yleiskaavaehdotus. Kansallisen Hyvinvointifoorum 2006 pitopaikaksi on valittu Kuusamo, joten aluekeskusohjelmassa varaudutaan osaltaan tapahtuman järjestelyihin. Alueen nuoret tulee erityisesti huomioida aluekeskusohjelman strategisissa painopisteissä.

Kokkolan seutukunta

Ohjelma-alue: Kokkola, Himanka, Kannus, Kälviä, Lohtaja

Kokkolan seutukunnan aluekeskusohjelman strategiset painopisteet vuonna 2006 ovat seudullinen yhteistyö, veneala, tieto- ja viestintäteknikka, laserpinnoitus sekä korkeakoulu- ja yliopistoyhteistyö.

Seudullisen yhteistyön painopistealalla jatketaan kuntien hyväksymän seudullisen palvelustrategian pohjalta PARAS-hankkeeseen niveltäen toimialojen yhteistyömallien kehittämistä sekä rakenteellisten järjestelyjen valmistelua. Mm. valmistuneen IT-selvityksen ja valmistuvan talous- ja henkilöstöhallintoseelvityksen pohjalta kehitetään käytännön yhteistyön vahvistumista. Lisäksi laaditun sivistysstrategian pohjalta tehdään seudullinen palvelutarveselvitys. Toiminta toteutetaan PARAS-hankkeeseen liittyen ja siihen niveltäen sekä sitä edistäen. Sosiaali- ja terveystieteillä haetaan erikseen STM:n rahoitusta seudullisille ja lähialueille kattaville hankkeille. Painopistealalla tuetaan myös yhteistyön kehittämistä Kaustisen ja Pietarsaaren alueiden kanssa.

Venealan painopisteellä toimitaan yhdessä Pietarsaaren aluekeskusohjelman kanssa.

Toimenpidekokonaisuuksia ovat 1) tuote- ja tuotannonkehityksen osaamis- ja palveluverkoston vahvistaminen, 2) alan ja alueen verkostoitumisen ja tunnettavuuden vahvistaminen sekä 3) uuden teknologian käyttöönottoa edistävät toimenpiteet. Toimenpiteitä ovat mm. klusterin markkinointitoimenpiteet, yritysten aktivointitoimet uuden teknologian käyttöönotossa sekä koulutuksen markkinointi ja informaatio.

Tieto- ja viestintäteknikan painopistealalla keskeiset toimenpidekokonaisuudet on edelleen kolme. Tutkimus- ja kehityshankkeet -kokonaisuudessa käynnistetään yhdessä T&K -yksiköiden ja yritysten kanssa hankkeita. Valmistellaan ICT:n ja media-alan kehittämissuunnitelman 2007–2013 sekä selvitetään media- ja painoalojen kehittämissuunnitelmat eri toimijoiden kannalta. Lisäksi osallistutaan IT-alan koulutusyhteistyön kehittämiseen oppilaitosten kesken. Verkottuminen ja yhteistyö toimenpidekokonaisuudessa tavoitteena on laajentaa Multipolis -verkostotoimintaa sekä yritysten, niiden tuotteiden ja alan yhteismarkkinointia. Toimintaympäristön kehittäminen kokonaisuudessa vahvistetaan alan ja alueen ICT-osaamisen tunnettavuutta sekä tuetaan yrityspalvelujen kehittämistä ICT-alan yritysten kasvun turvaamiseksi. Edesautetaan uusien yritysten perustamista osallistumalla esihautomo- ja yrityshautomotoiminnan kehittämiseen.

Laserpinnoituksen toimenpiteet kohdistuvat kone- ja metalliteollisuuden tarpeisiin soveltuvan lasertyöstön teknologian siirtoon. Laserpinnoituksen painopistealalla toimenpidekokonaisuudet ovat 1) verkostojen rakentaminen ja yhteishankkeiden valmistelu kuten Pohjoismainen laserpintakäsittelyn osaajien yhteistyöverkoston luomishanke, yhteistyön laajentaminen ja tiivistäminen Tampereen teknisen yliopiston kanssa tavoitteena yhteistyön vakinaistaminen. Lisäksi valmistellaan EU-maista tapahtuvaa tutkijan vaihtoa sekä ProMetal osaamiskeskuksen toimijoiden välisen yhteistyön kehittämistä. 2) toimintaympäristön kehittäminen (osaamisen kehittäminen), jossa eri toimijoiden yhteistyönä valmistuneen konepaja 2010 kehittämissuunnitelman pohjalta osallistutaan jatkotoimenpiteisiin, aktivoidaan yrityksiä lasertyöstötekniikkaan ja muuhun uuteen teknologiaan liittyviin kehittämishankkeisiin. Lisäksi järjestetään Laseralan osaajat kokoava seminaari. Laseralan markkinointia jatketaan teknologiamarkkinointiprojektin puitteissa.

Korkeakoulu- ja yliopistoyhteistyön painopistealalla toimenpidekokonaisuudessa yliopistokeskuksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen mm. kehitetään mallia terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoimelle alueen toimijoiden ja yhteistyöyliopiston kanssa. Toimenpidekokonaisuudessa yliopistokeskuksen ja ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitysyhteistyö mm. kehitetään osaamisalakohtaisia verkostoja ja niiden toimintaa.

Kotka-Hamina

Ohjelma-alue: Kotka, Hamina, Pyhtää, Virolahti, Miehikkälä

Kotkan – Haminan seudun aluekeskusohjelman painopisteet vuodelle 2006 säilyvät pitkälti samoina kuin vuonna 2005. Toiminta painottuu kuitenkin entistä enemmän osaamiseen, elinkeinoihin ja yrittäjyyteen liittyviin hankkeisiin ja toimenpiteisiin. Keskeisellä sijalla toiminnassa ovat myös kunta- ja palvelurakennemuutostukseen liittyvät selvitykset ja toimenpiteet. Seudun erikoistumista vahvistetaan panostamalla luontaisiin kasvuedellytyksiin valikoiduilla elinkeino- ja elinvoimahankkeilla. Huomiota tullaan erityisesti kiinnittämään verkostoitumiseen ja yhteistoimintaan seudun eri toimijoiden välillä. Tavoitteena on saada aikaan pysyvää myönteistä kehitystä elinvoimamuuttujissa.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Seutuyhteistyö

Kotkan – Haminan seudulla seutuyhteistyö käsittää seutuvaliokunnan, -valtuuston ja seutufoorumien työskentelyn. Seutuvaliokunta (myös AKO:n ohjausryhmä) kokoontuu noin 12 ja seutuvaltuusto noin viisi kertaa vuodessa. Laajemmalle seudun päättäjäjoukolle järjestetään kaksi kertaa vuodessa seutufoorumi eli työseminaari, jossa linjataan seudun kehittämisen kohteita. Keskeisten sidosryhmien kanssa yhteistyössä järjestetään työseminaareja ja erilaisia kuulemistilaisuuksia. Kouvolan seudun aluekeskusohjelman kanssa tehdään yhteistyötä erillishankkeissa sekä liittyen kunta- ja palvelurakennemuutostukseen. Kouvolan seudun kanssa toteutetaan mm. yhteinen tutustumismatka Tanskaan kunta- ja palvelurakennemuutostukseen liittyen. Tähän osioon kuuluu myös osallistuminen kolmen AKO:n teemaverkoston toimintaan.

Palveluyhteistyö

Sosiaali- ja terveystoimen seudullista (tai maakunnallista, jos Kouvolan seudulla on siihen valmiudet) palvelukokonaisuutta lähdetään viemään käytäntöön AKO:n kautta aiemmin valmistuneiden ns. SeutuPako -selvitysten pohjalta. Toimenpiteet on tarkoitettu käynnistämään AKO:n puitteissa ja hakea niihin päärahoitus erikseen valtiolta ja kunnilta v. 2006 alussa. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun hallinnoima Hyvinvoinnin kehittämiskeskus Hytkes käynnistää AKO-rahoituksella v. 2002 toteutettuun hyvinvointistrategiaan pohjautuvan Kaakkois-Suomen hyvinvointia koordinoivan kehittämishankkeen, joka toteutetaan yhteistyössä Kouvolan seudun AKO:n kanssa. Liikuntatoimen yhteistyötä jatketaan kehittämällä yhteinen liikuntatilojen varausjärjestelmä. Lisäksi varaudutaan kunta- ja palvelurakennemuutostuksen mukanaan tuomiin muihin rakenne- ja palveluhaasteisiin. Yhteistyökohteet selvitetään mm. teknisen ja sivistystoimen sisältä.

Osaaminen, elinkeinot ja yrittäjyys

Keskeisin painopistealue vuonna 2006 on elinkeinotoiminnan ja osaamisen kehittäminen. Elinkeinostrategian päivitys valmistuu vuoden 2006 alussa ja tämän työn pohjalta on käynnistetty Kasvuohjelma 2010. Hanke on esitelty kohdassa 5. Kasvuohjelmassa kehitetään edelleen seudun toimialapohjaista, proaktiivista ja yrityslähtöistä elinkeinon edistämistyötä, jonka pohja luotiin Yrittäjyys2000-ohjelmalla. Toimintamalli sovitetaan yhteen suomalaiset yrityspalvelut -työryhmän esitysten kanssa. Yhteistyössä Kouvolan seudun kanssa toteutetaan maakunnallinen innovaatiostrategia/toimenpideohjelma. Myös maakunnallista ja seudullista matkailumarkkinointia jatketaan. Seudun kv. valmiuksia kehitetään edelleen ja järjestetään mm. seutuvaliokunnan/ohjausryhmän ulkomaan opintomatka. Osana AKO:a perustettu Kymenlaakson korkeakouluverkosto jatkaa maakunnan aluestrategian ja T&K -toiminnan koordinoitua, tutkijafoorumien järjestämistä sekä muutenkin tiiviimmän tutkijayhteisön muodostamista noin 20 tutkimusjohtajan ja lahjoitusprofessorin välille.

Asuminen ja elinympäristö

Muuttajan palvelut -hanke tukee elinkeinopoliittisia hankkeita ja toimenpiteitä väestökehityksen kääntämisessä pysyvään kasvuun. Kotkan – Haminan seudulle vuonna 2003 laadittua viestintä- ja markkinointistrategiaa ja sille vuonna 2005 tehtyä viestintäsuunnitelmaa toteutetaan ja lanseerataan. Yhteistyössä yritysten kanssa tehdään rekrytointiin ja asumiseen liittyviä täsmäiskuja.

Kansalaispääoma sekä usko itseen ja tulevaisuuteen

Tarkoituksena on järjestää kolmannet seutukäräjät erikseen valittavalle kohderyhmälle, esim. vuoden 2005 tapaan nuorisolle. Suunnitteluun seudun asukkaat pääsevät itse vaikuttamaan. eKymi+ - hankkeessa keskitytään toiminnan ylläpitoon ja tarvittaviin pienimuotoisiin kehitys- ja investointitoimiin.

Kouvolan kaupunkiseutu

Ohjelma-alue: Kouvola, Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kuusankoski, Valkeala

Kouvolan seudun aluekeskusohjelman toteuttaminen perustuu lokakuussa 2004 valmistuneeseen seutu-strategiaan. Prosessikehittämisen lähtökohtien mukaisesti on strategian toteuttamislinjoista ja painotuksista vuoden aikana sovittu eri sidosryhmiltä saadun palautteen pohjalta.

Seutuasiakkuus ja palveluprosessien uudistamisen johtaminen

- Strategialähtöinen seutujohtaminen ja Kymenlaakson AKO-seutujen yhteistyö;
- Seutuasiakkuuden näkökulmaa painottava prosessien kehittäminen ja tuki ”suuren suunnitelman” osahankkeille;
- Osallistuminen seutudemokratia- ja ohjelma-

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- johtamishankkeisiin;

Seudun uudistumiskyky, koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoiminta

- Tuki kaakkoissuomalaiselle korkeakouluysteistyölle ja Kymenlaakson korkeakouluverkostolle;
- Seudullinen tutkimuksen ja koulutustoiminnan tavoiteohjelma;
- Kasvuyritysten merkitys innovaatioympäristön kehittämisessä;
- Kasarminmäen kampusalueen ydinosaamisalueiden ja toimintaympäristön kehityshankkeet;
- Alueellisen innovaatioympäristön ja yhteistyömallien kehittäminen, yhteistyöohjelma Kotkan – Haminan seudun AKO:n kanssa;
- Aktiivinen mukanaolo AKO:n innovaatioverkostossa;
- Seudullisen luottamus pääoman kehittäminen;
- AKO sosiaalisten innovaatioiden edistäjänä;
- EU-hankeyhteudet (Meripa)

Kärkitoimialojen ja toimialaosaamisen kehittäminen

- Seutustrategian menestysklustereiden kehittämistoimet elinkeinostrategian päivityksen pohjalta;
- Elinkeinojen kehitysresurssien yhteenkokoaminen ja toimialaosaamisen vahvistaminen (klustereilla);
- Kuljetusketjujen kehittäminen maak.yhteistyönä

Verkostojen ja rakenteiden uudistuminen

- Paranevan saavutettavuuden hyödyntäminen seutumarkkinoinnissa;
- Vaikuttaminen liikenneverkostohankkeisiin;
- Seutukeskus ja toimiva seuturakenne, taajama-hankkeet/vetovoimainvestointien edellytykset;
- Seutukehitysyksikön muodostaminen;
- Innovatiivisuutta edistävä toimintaympäristö;
- Kestävän kehityksen toimintamallit (Agenda 21)

Kuopion seutu

Ohjelma-alue: Kuopio, Karttula, Maaninka, Siilinjärvi

Kuopion seutu toteuttaa aluekeskusohjelmaa ja seutukokeiluhanketta yhteisesti. Ohjelmien tavoitteet perustuvat ohjelmien yleisiin tavoitteisiin ja seutustrategiaan. Toimenpiteet tukevat seudun tavoitteisiin pääsemistä ja seudun kokonaisvaltaista kehittämistä.

Strategiset painopisteet 2006

Kokonaistavoitteena on yhteistyöllä lisätä ja vahvistaa Kuopion seudun kilpailukykyä sekä kehittää innovatiivisuutta ja alueen osaamisperustaa, kehittää seudun yleisen palvelutason ja viihtyvyyttä ja vakiinnuttaa verkottumista alueiden välisessä yhteistyössä seutua laajemmin.

Aluekeskusohjelman toimintatapa on tukea koordinoinnilla ja pilottihankkeilla seudun elinvoiman laaja-alaista kehittämistä, palveluyhteistyön käynnistämistä ja sen uusimuotoisten toimintatapojen kehittämistä.

Seutuyhteistyökokeilun toimintatapa on yhteistyön vakiinnuttamisen vahvistaminen sopimalla yhteisesti yhteistyöstrategian syventämisestä ja kehittämällä seudullisen demokraattisen päätöksenteon muotoja ja vaikuttavuutta.

Vuoden 2006 toiminnan painopisteet:

Seutuhallinto ja ohjelmatyö

- ohjelmatyön koordinointi ja valmistautuminen vuoden 2007 alusta alkaviin aluepoliittisiin ohjelmiin
- seutuhallinnon valmistelu- ja sihteeristötehtävät
- seudun työllisyysohjelman toteuttamisen valmistelu ja koordinointi (työllisyysaktivaattori)

Seutuyhteistyön kehittäminen

- panostus kaupunkiseudun kilpailukykyyn kehittämistä ja yhteistä elinkeinopolitiikkaa tukeviin toimenpiteisiin (elinkeinostrategia, TOTSU, kärkihankkeet, tuleva rakennerahastokausi ja sen toteuttamissuunnittelu.),
- kansainvälistymisvalmiuksien parantaminen – kartoitus- ja kehittämishanke,
- seudun palvelustrategian perusteet ja palvelustrategian strategian valmistelu,

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- viestintästrategian hyväksyminen ja toteuttaminen
- yhteistyön kehittämistason selvittäminen ja tulevan ohjelmakauden toteutuslinjaukset

Palveluyhteistyön kehittäminen

- alkaneiden kehittämishankkeiden toteutus sekä niiden laajentaminen,
- uudet yhteistyöavaukset palvelustrategian valmistelun kautta,
- palvelujen tuottavuuden kehittäminen

Terve Kuopio -ohjelmatyö

- ohjelman koordinointi, ohjaus, aktivointi ja verkostotyö
- toimintalinjojen pilotti- ja kehityshankkeet toimintalinjoittain (5 toimintalinjaa: 1. ikääntyvät, 2. terveyden edistäminen, 3. ICT- ja hyvinvointitekнологia., 4. terveellinen, turvallinen ja älykäs asuminen sekä 5. terveysturmatkailu).

Yhteistyön laajentaminen ja verkottuminen

- puitesopimukseen perustuva yhteistyö maakunnan AKO-alueiden kanssa tarvelähtöisesti sekä maakunnan ympäristöliiketoiminnan markkinoinnin kehittämiseksi ja hankkeen jatkon turvaamiseksi,
- kaupunkiseutua ympäröivien kaupunkien ja kuntien johdon säännölliset tapaamiset ja yhteistyön laajentamismahdollisuuksien kartoittaminen,
- kehittämissyhteistyö teknologiyhtiön, yliopiston ja AKK kanssa,
- neuvottelut kehittämissuunnitelmista aluehallintoviranomaisten kanssa,
- verkostoyhteistyö aluekeskusten hyvinvointi-, viestintä ja kulttuuriverkoston kanssa.

Lahden alue

Ohjelma-alue: Lahti, Asikkala, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Nastola, Orimattila

Toimintaa toteutetaan syksyllä 2004 hyväksytyin linjauksen mukaisesti kuntalinjan ja yrityslinjan kautta vastaavan suuruisella volyymilla kuin vuonna 2005. Alueen innovaatiojärjestelmää kehitetään ja sovelletaan. Aluekehittämisen viestintään panostetaan. Alueellinen kasvu- ja innovaatiotosopimus, joka muodostaa innovaatiotoiminnan ja elinkeinoelämän toimenpideohjelman, julkaistaan sekä esitteenä että verkkoversiona. Toteutetaan yliopistokeskuksen kanssa kehitetty kasvu- ja innovaatiobarometri, jolla mitataan alueen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta.

Yrityslinja – Hyvinvointiklusterin rakentaminen

Hyvinvointiklusterin rakentamisella toteutetaan alueen elinkeinostrategiaa. Tavoitteena on tukea hyvinvointipalvelujen rakennemuutosta – luoda kysyntää vastaavaa yksityistä ja kolmannen sektorin tarjontaa sekä kunnan ostopalveluiksi että yksityisten ostettavaksi. Uusien tuote- ja palvelukonseptien ja liiketoiminnan syntymistä, yritysliiketoiminnan kasvua ja toimijoiden verkostoitumista edistetään Lahden korkeakoulu-yhteistyön kanssa. Hyvinvointiklusterin johtoryhmän työskentely käynnistetään. Toiminnassa kehitetään hyvinvointialan yritystoimintaa, edistetään alan verkkoesiintymistä ja markkinointia, hyödynnetään tutkimustuloksia kehittämistyössä ja toteutetaan Langaton Lahti –kehitysohjelmaa.

Toteutetaan yksityispohjaisia hyvinvointipalvelujen keskuksia ja kehitetään yksityissektorin uusia yhteistyömuotoja julkisen sektorin kanssa. Päijänne-Leader-ohjelman kanssa kehitetään uusia yhteistyömalleja kylien palveluiden organisoimiseksi. Yhteistyö Yrtti-hankkeen (Lamk:n hyvinvointialan yrittäjyyden edistämishanke) jatkuu. Hyvinvointiyrityshautomotoiminta käynnistetään. Hyvinvointialan kehittäjäorganisaatioiden yhteistyötä jatketaan mm. toteuttamalla yhteinen tiedotuslehti. Iki-Hyvä Päijät-Häme hankkeen tutkimusaineistosta tuotetaan ikääntyvien palvelutarve- ja elämäntapatuloksia palveluntuottajien käyttöön.

Alueen elämys-, liikunta- ja kulttuuriprofilia vahvistetaan osana Lahti kulttuuripääkaupunki 2011 -hanketta. Kootaan alueen lukuisat kulttuurin ja liikunnan alan sisällöntuottajat yhteistyöhön ja rakennetaan pysyvä toimintamalli alueellista aineistoa välittävälle verkkomediakeskukselle. Keskus palvelee myös eri tasojen koulutusorganisaatioita, joiden keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista vahvistetaan. Kulttuurin monimediallinen viestintä ja markkinointikonsepti valmistuu, ja sitä pilotoidaan Sinfonia Lahden kanssa ja sovellettavuutta muilla aloilla selvitetään. Liikunnan megamaakunta –sateenvarjon alle kootaan alueen monipuolista terveystuotantoa. Lahti Travel Oy:n koordinoimana kehitetään hyvinvointimatkatuotantoyritysten kv-markkinointikonsepti.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Langaton Lahti –kehitysohjelmassa panostetaan LLA-kärkihankkeen kansallisen statuksen ja resurssoinnin hankkimiseen ajan- ja asiakkuuden hallinnan erityisosajana. Toteuttajaverkostoa vahvistetaan ja viestintää kehitetään. T&K- ja pilottihankkeita toteutetaan valituilla toiminta-alueilla. Ratkaisuja markkinoidaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Hyvinvointialan toimijoille tuotetaan teknologisia ratkaisuja. Järjestetään kansallinen ja kansainvälinen (CityWLAN2006)-tapahtuma.

Kuntalinja:

Kuntalinjan toteuttajatahona on Lahden kaupunkiseudun Seutuhallinto. Seutu-kokeilun puitteissa suunnitellut toimenpiteet:

Seudullisen ympäristöhallinnon (ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto) valmistelua jatketaan. Seudullisen ympäristöhallinnon on tarkoitus aloittaa heinäkuussa.

Kaupunkiseudun hankintatoimen käynnistämiseksi mm. eri organisaatioiden ohjeistoja uusitaan, tilaus-laskunkäsittelyjärjestelmien liittämät ja sopimusten hallinnan tietojärjestelmät selvitetään ja hankintahenkilöstö vastuutetaan. Hankintatoimelle laaditaan mittaristo. Seudullisen logistiikka- ja varastotoimijan perustamista valmistellaan.

Kunta- ja palvelurakennemuutostukseen varaudutaan mm. laatimalla yhteinen palvelustrategia, jossa otetaan kantaa palvelutuotantopoihin, henkilöstöpolitiikkaan ja tietohallintoratkaisuihin sekä mahd. kuntarakennemuutoksiin. Työ käynnistetään koko kaupunkiseutua kattavana ja kaikkia eri palvelusektoreita koskevana. Seudullisen tietohallinnon ratkaisujen (mm. palvelualusta ja sähköinen asiointijärjestelmä) yhdenmukaistamista jatketaan pääosin muun rahoituksen puitteissa. Seutustrategia päivitetään muutostilanne huomioiden.

Sivistystoimen seutukehittäjä aloittaa 2.1.2006 yhteistyön koordinoijana jatkamalla mm. kaupunkiseudun ja maakunnan yhteistä kouluverkkoselvitystyötä. Tehtävänä on mm. koulutusyhteistyön ja toiminnallisten yhteistyömallien rakentaminen, vastausten hakeminen yhteisiin pedagogisiin haasteisiin, erilaisten rahoitusvaihtoehtojen etsiminen sekä mahdollisesti myös organisatoristen kokonaisuusien seutuyhteistyömahdollisuuksien etsiminen. Valmistuvan kansalaisopistoyhteistyöselvityksen esittämiin jatkotoimenpiteisiin ryhdytään.

Mikkelin seutu

Ohjelma-alue: Mikkeli, Haukivuori, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa, Puumala, Ristiina

Seudullisen yhteistyön vahvistaminen

Mikkelin seutu on yksi maan kärkialueista seudullisen yhteistyön käytännön toteutuksessa. Kuntien palvelutuotantoyhteistyön kehittäminen jatkuu edelleen Seutukaupunkihankkeen puitteissa. Sivustatukea saadaan Etelä-Savon maakuntaliiton tuoreesta Palveleva Etelä-Savo 2013 -hankkeesta ja valtakunnallisesta Kunta- ja palvelurakennehankkeesta. Vuonna 2006 käynnistyvät seudullinen elinkeino-yhtiö, tietohallintoyhtiö ja jätehuolto-yhtiö. Perusopetuksesta huolehtiva opetuspalvelukeskus käynnistyy 1.8.2006. Tehtyjen suunnitelmien pohjalta jatketaan seudullisen ruoka- ja siivouspalvelujen nettoyksiköittämistä ja seudullisen kilpailuttamisyksikön perustamista. Vuonna 2005 käyttöön otetun seutuverkon hyödyntäminen tukipalveluitten tuottamisessa aloitetaan. Talous- ja henkilöstöhallinnon yhteiseen palvelutuotantoon valmistaudutaan. Maaseutuhallinnon viranomaisyhteistyö tiivistyy. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen seutukaupunkiyhteistyön osalta tehdään päätökset. Hyvin käyntiin päässyttä kirjastoyhteistyötä vahvistetaan. Sosiaalitoimessa yhteispäivystystä kehitetään ja luodaan mielenterveys- ja päihdetyön toimintamalli. Sosiaali- ja terveyspalveluissa kehitetään yhteistyötä elämäntietojärjestelmän pohjalta. Palveluohjaus- ja puhelinneuvontahankkeen kokemusten pohjalta tehdään ratkaisut jatkotoimista. Alueellista potilastietojärjestelmää laajennetaan. Kuntien yhdyskuntateknisten palveluitten ja tieliikelaitoksen alueellinen toimintamalli luodaan 2005 alkaneella hankkeella. Kiinteistöhallinnon yhteistyöhanke kuntayhtymien kanssa saatetaan loppuun ja rakennusvalvonnan seutumallin valmistelu käynnistetään.

Osaamisen kehittäminen

Aluekeskusohjelman puitteissa toimiva Mikkelin seudun Yliopisto- korkeakoulutoimintojen neuvottelukunta tukee ja koordinoi koulutuksen ja tutkimuksen kehittämishankkeita. Sähköisen asioinnin ja arkistoinnin palvelukeskus -hanketta jatketaan tavoitteena päätökset kansallisista ratkaisuista vuoden 2006 aikana. Komposiitit ja pinnoitteet -osaamiskeskusten kehittämistä jatketaan tutkimusympäristöä vahvistamalla ja jatketaan v. 2005 käynnistettyä valmistautumista seuraavaan osaamiskeskushakuun.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Elinkeinojen edistäminen

Seudun elinkeino-yhtiö aloittaa toimintansa. Elinkeino-yhtiö ja teknologiayhtiö muodostavat yhdessä tehokkaan seudullisen yrityspalvelu- ja teknologiatoimijan. Panostetaan erityisesti valittujen kasvualojen; ympäristö- ja materiaalitekniikan sekä tieto- ja viestintätekniikan yritys- ja kehitysympäristöjen vahvistamiseen. Laaditaan suunnitelmat verkostohautomotoiminnan käynnistämiseksi.

Verkottuminen

Mikkelin aluekeskusohjelma on mukana kansallisissa AKO-verkostoissa: hyvinvointi, innovaatio- ja koulutusyhteistyö ja seutuviestinnän/viestintästrategian kehittäminen. Seutu osallistuu Saimaan alueen aluekeskusten Saimaa.fi-matkailuportaaliyhteistyöhön.

Oulun seutu

Ohjelma-alue: Oulu, Hailuoto, Haukipudas, Kempele, Kiiminki, Lumijoki, Muhos, Oulunsalo, Tyrnävä

Kasvusopimus

Kasvusopimuksen painopisteenä on korkean teknologian toimialojen osaamispääoman kehittäminen Oulun seudulla (innovaatiot, osaaminen, koulutus ja tutkimus). Kasvusopimuksen koordinoinnin ja viestinnän toimenpiteitä ovat

- yhteistyön aktivoiminen toimialojen, yritysten, tutkimus- ja oppilaitosten välillä.
- Kasvusopimus 2006 -strategian hankkeiden toteutuksen seuranta ja tilastoaineiston kokoaminen hankkeiden vaikutuksista strategiassa mukana olevien toimialojen kehitykseen.
- hankkeiden viestintä ja markkinointimateriaalin tuottaminen.
- strategian esittely sekä uusille että jo olemassa oleville yhteistyökumppaneille erilaisissa tilaisuuksissa (messut, seminaarit, konferenssit).

Tavoite 2 -ohjelman kautta on jäljellä vielä vuosi, mutta tulevan ohjelmakauden 2007–2013 strategian valmistelu Oulun seudulla on jo aloitettu. Ohjelmakauden pääpainoalat ovat innovaatioiden ja osaamispohjaisen talouden kehittämisessä. Sen vuoksi alueella tapahtuva aktiivinen yhteistyö yritysten, tutkimus- ja oppilaitosten välillä tulee olemaan merkittävää.

Seutuyhteistyö ja seudun palvelurakenteen kehittäminen

Aluekeskusohjelman keskeinen tavoite on seudun palvelustrategian toteuttaminen ja seudun strategian laatiminen. Toimenpiteillä pyritään vastaamaan hyvinvointipalveluiden kehittämiseen, sähköisten palveluiden kehittämiseen ja innovaatioympäristön kehittämiseen, elinympäristöjen kehittämiseen, tilaaja-tuottaja -mallin edistämiseen (julkiset ja yksityiset palvelut) ja koulutuksen sekä tutkimuksen kehittämiseen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Palvelustrategian kärkihankkeet ovat sosiaali- ja terveydenhuollon seudullinen toimintamalli (STM), seudun maankäytön toteuttamisohjelma, päivähoidon seutukunnallinen toimintamalli, seudulliset tekniset palvelut, Oulun seudun IT -strategia, seudullinen kilpailuttamisen asiantuntija- ja materiaalihankintayksikkö, seudullisten opetuspalveluiden kehittäminen (toisen asteen koulutuksen kehittäminen yhteistyössä ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kanssa ja perusopetus), seudullinen opetuspalvelukeskus, Oulun seudun liikuntapalvelukeskus, Oulun seudun nuorisotyön osaamis- ja palvelukeskus sekä seudullinen palveluverkko ja investointiohjelma.

1+3 -ohjelma

1+3 aluekeskusten verkoston avulla tuetaan maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten kärkihankkeiden toteuttamista ja verkostoidutaan laaja-alaisesti Pohjois-Pohjanmaa ohjelmatyöhön eri sektoreilla. Erityinen painopiste 1+3 yhteistyössä on tietoyhteiskunnan ja sähköisten monikanavapalveluiden kehittäminen.

Kaupunkipolitiikka

Oulun seutu osallistuu seutuyhteistyön tiivistämistä ja kaupunkipolitiikkaa koskevaan valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Lisäksi keskeisenä toimenpiteenä on vuonna 2006 osallistuminen suurten kaupunkiseutujen laajaan kaupunkirakennetutkimukseen yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa.

Oulun Eteläinen

Ohjelma-alue: Ylivieska, Alavieska, Haapajarvi, Haapavesi, Kalajoki, Kärsämäki, Kestilä, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Piippola, Pulkila, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Rantsila, Reisjärvi, Sievi

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

I Oulun Eteläisen alueen verkostotyö ja kasvusopimus

Alueen sisäisen yhtenäisyyden parantaminen verkostojen ja yhteistyön kautta sekä alueen kasvusopimuksen tekeminen

- Yritystoiminnan ja palveluiden kilpailukyvyyn ja kansainvälistymisen edistäminen seitsemässä toimialaverkostossa (tietoteollisuus-, metalli ja elektroniikan mekaniikka, mekaaninen puutuoteteollisuus, elintarviketuotanto ja maaseutu, hyvinvointi, matkailu ja kulttuuri).
- Oulun Eteläisen aluevaltuuston ja –hallituksen käyttäminen kuntien ja seutukuntien välisenä keskustelufoorumina sekä yhteistyömallien tuottamisessa kunta- ja palvelurakennemuutoshankkeissa.
- Kehittämisverkostojen, aluevaltuuston ja aluehallituksen hyödyntäminen Oulun Eteläisen kasvusopimuksen 2007–2013 tekemisessä (sopimuksen virallinen nimi on vielä avoin).

Alueen ulkoinen verkostoituminen

- Pohjois-Pohjanmaan maakunnan aluekeskusten 1+3 –verkostotoiminta. Verkoston hyödyntäminen maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmaprosessissa.
- Valtakunnalliseen aluekeskusten verkostotoimintaan osallistuminen (seutuviestintä, hyvinvointi, innovaatio- ja koulu-yhteistyö, e-tyyppien yhteistyöverkosto sekä muut perustettavat verkostot). Hyvien käytäntöjen siirtäminen alueelle ja substanssiosaajien kansallinen verkottuminen.
- Kehitetään alueen kansainvälistä verkostoitumista (Oulun Eteläisen kansainvälistymisverkosto).

II Oulun Eteläisen alueen osaamisrakenteiden edistäminen

Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen tukeminen

- Oulun Eteläisen aluekeskusohjelman kehittämisverkostojen ja Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen kehittämissympäristöjen toiminnan tehostaminen, yhteistyön tiivistäminen ja roolijaon selkeyttäminen.

Osaamiskeskusohjelmien ja –rakenteiden tukeminen

- RFM-Polis osana Oulun seudun osaamiskeskusohjelmaa, metallialan verkosto-osaamiskeskusohjelma Pro Metal (Nivala - Raahe - Kemi-Tornio) ja maanalaisen fysiikan tutkimuskeskuksen tukeminen.
- Hyvinvoinnin toimintamallien kehittäminen osana Oulun seudun osaamiskeskusohjelmaa, uusien tuottajamallien kehittäminen julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyöllä.
- Valtakunnallisen nuorten ja opettajien teknologiakasvatuskeskuksen, Kalajoen matkailun ja muotoilun kehittämissympäristön sekä alueen muiden vastaavien osaamiskeskittymien tukeminen.

Paikallisten työmarkkinoiden toimivuuden ja osaamisen edistäminen

- Alueellisten työllisyysstrategioiden toteuttaminen työvoimapolitiittisen neuvottelukunnan työn kautta.

Kuntien ja seutukuntien sähköisten palveluiden kehittäminen

- Sähköisten palveluiden kehittämisen tukeminen alueella. Seutukuntien yhteistyön lisääminen tällä sektorilla.

III Oulun eteläisen alueen tunnettuuden ja saavutettavuuden kehittäminen

Alueellinen tiedontuotanto ja tiedotustoiminnan tukipalvelut seutukunnille

- SeutuNet-tilastopalvelun ylläpito ja alueen tärkeiden toimialojen liiketoiminnan kuukausikuvaajien ja rakenneselvitysten tuottaminen sekä tiedotustoiminnan tukipalvelut seutukunnille.

Aluemarkkinointi ja aluekuvan kehittäminen

- Oulun Eteläisessä Vieraana ja väkenä -lehden julkaisu (ulkoinen markkinointi).
- Alueen yhteismarkkinointi kehittämisverkostojen tuella mm. matkailu- ja kulttuurialalla sekä ICT-alan ja puutuoteteollisuuden palveluissa.

Alueen saavutettavuus

- Oulun Eteläisen joukkoliikennetyöryhmän roolin vakiinnuttaminen alueella ja toiminnan kehittäminen.

Pietarsaaren seutu

Ohjelma-alue: Pietarsaari, Kruunupyö, Luoto, Pedersöre, Uusikaarlepyy

Strategiset painopisteet: vuonna 2006:

Osaaminen ja oppiminen

Etenkin Vaasan korkeakoulujen ja Åbo Akademin näkyvyyden vahvistaminen korkeakoulu- sekä tutkimusasiamiestoimintojen avulla. Korkeakouluasiamiestoiminnan laajentaminen ja avoimen korkeakoulun kurssitarjonnan monipuolistaminen Pietarsaaren seudulla. Tutkimusasiamiestoiminnan käynnistäminen Pohjanmaalla

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

yhdessä ÅA:n teknillisen tiedekunnan ja Svenska yrkeshögskolan tekniikan osaamisalojen kanssa. Toiminnan yhdistäminen TEKNO 2005 tukiohjelman yritysten teknologia-aktiivisuuteen.

LearnIT+ hanketoiminnan ylläpitäminen ja venealan koulutus- ja kehittämissuunnitelman jatkaminen. Selvittää VTT:n asiamestotoiminnan käynnistämisen edellytykset Pohjanmaalla yhdessä Kokkolan kemian osaamiskeskusohjelman puitteissa.

Lisäksi työstetään yhteistyössä Kokkolan-, Pietarsaaren- ja Vaasan seutukuntien kanssa yhteinen mainittuja kolmea seutukuntaa käsitävä Innovaatiostrategia.

Elinkeinojen kehittäminen

Vene- ja muovialojen lisäksi panostetaan myös metalli- ja konepajayritysten kehittämiseen. Pietarsaaren yrityskummitoiminta juurrutetaan myös Kokkolaan ja mahdollisuuksien mukaan myös Vaasaan.

- **Veneklusteri:** Venealan klusterin vahvistamista jatketaan panostamalla ohjelma- ja hanke pohjaiseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen, mm. osallistamalla Vene2006 messutapahtumaan. Tuotantoteknologian kehittäminen jatkuu ylläpitämällä hanketoimintaa ja järjestämällä fact-finding matkoja myös ulkomaille. Koulutus- ja informaatiotoimintaa ylläpidetään mm. OBB-julkaisulla sekä Venealan koulutusohjelmalla. Verkostoitumista edistetään järjestämällä work-shop- ja seminaaritilaisuuksia sekä mediavierailuja Pohjanmaalle. Lisäksi pyritään käynnistämään kansainvälistä hanketoimintaa.
- **Muoviala:** Muovialan yritysten yhteistyön tiivistäminen Kokkolan kemian Osaamiskeskusohjelman kanssa.
- **Metalli- ja konepajateollisuus:** Alan yritysten aktivoiminen hanketoimintaan, mm. prosessi- ja tuotannonohjaus, alihankintaverkostojen kehittäminen.

Seutukunnan identiteetin vahvistaminen ja viestintästrategia

Seutuviestintää ja markkinointia kehittämällä vahvistetaan alueen tunnettuutta ja näkyvyyttä. Erityistä huomiota kiinnitetään toimijoiden väliseen viestintään. Viestintästrategian avulla määritellään vastuutahot ja toimet joilla viestintää toteutetaan. Hyvinvointiportaali otetaan käyttöön ja sen sisältöä laajentamalla kehitetään seudullinen portaali. Aiemmin tehdystä kartoituksesta siirrytään nyt rekrytointivaiheeseen. Seudun sisäisen identiteetin vahvistamista jatketaan seutukuntalehti Ankkurin julkaisemisella. Yhteistyötä seudun yritysten ja toimijoiden kanssa jatketaan ja kehitetään seudun houkuttelevaisuuden lisäämiseksi (paluu)muuttajien keskuudessa.

Hyvinvointi

Viime vuonna käynnistynyt hyvinvointistrategiaprosessi viedään loppuun ja siirrytään konkreettisiin toimiin hyvinvointipalveluiden seudullistamiseksi tehdyn selvityksen pohjalta. Erityistä huomiota kiinnitetään seudun asukkaiden ja toimijoiden osallistamiseen sekä sellaisten rakenteiden luomiseen, joilla kuntalaisten hyvinvointi taataan kunta- ja palvelurakennemuutoksen jälkeen. Osana strategiatyötä laaditaan työllisyysstrategia. Kansainvälisen yhteisötalouden REVES-verkoston toimintaa toteutetaan paikallisesti edistämällä julkisen sektorin ja yhteisöllisten toimijoiden välistä kumppanuutta ja vahvistamalla alueen sosiaalista pääomaa yhdessä Vaasan ja Kokkolan seutukuntien kanssa. Lisäksi edistetään alueiden naistoimijoiden verkostoitumista perusteilla olevan valtakunnallisen resurssikeskusohjelman puitteissa yhdessä Kokkolan seudun kanssa.

Lisäksi ohjelman kuuluu osallistuminen seuraaviin aluekeskusohjelma-alueiden välisiin verkostoihin: innovaatioympäristö ja koulutusyhteistyö, teolliset seudut, hyvinvointi, viestintä, toisen asteen koulutus ja kulttuuri.

Porin seutu

Ohjelma-alue: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Ulvila, Vampula

I Seudun elinvoima

- Vuorovaikutusjärjestelmän ja yhteistyön kehittäminen
- Palvelustrategian toteuttaminen
- Seudullinen yhdyskuntasuunnittelu
- Seutukuntien välisen yhteistyön tiivistäminen

II Elinkeinopolitiikka

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- Seudullinen elinkeinopolitiikka ja vuorovaikutusjärjestelmä
 - Elinkeino- ja elinkeinopolitiikka-osion koordinointi
 - Seudun vuorovaikutusjärjestelmien luominen
- Toimialakohtainen kehittäminen sekä kärkihankkeet
 - AviaPori -kehittämisohjelma
 - Länsi-Suomen TV- ja elokuvakeskus Villilä
 - Elintarvike- ja ympäristöklusterin kehittäminen
 - Satakunta Tourist Oy -prosessi
 - Toimialakohtaisten liiketoimintaympäristöjen kehittäminen

III Innovaatioympäristö ja osaaminen

- Liiketoimintaosaamisen rakenteet, resurssit ja oppimisympäristöt
 - Alateeman koordinointi (liiketoimintajohtaja)
 - Liiketoimintaosaamisen keskus (ABCD)
 - Liiketoimintaosaamisen kansallisen verkoston rakentaminen
 - Liiketoimintaosaamisen teemavalmistelu kansalliseen ohjelmakauteen
- Innovaatiopalveluiden ulottaminen koko maakuntaan
 - Hautomotoiminnan kv. benchmarkkaus ja verkostoituminen
 - Hautomotoiminnan rahoituksen vakinaistaminen
 - Kasvuohjelmamallin konseptointi ja toimijoiden roolit
 - Valittujen kasvu- ja kehittämisyritysten alueellinen vaikuttavuus
- Vuorovaikutuksen vahvistaminen ja rakenteelliset tietolähteet
 - Liiketoimintaosaamisen seminaari
 - Innovaatiotoimijoiden yhteistyöpalaverit
 - Teknologiateollisuuden teemaseminaarit
 - Osallistuminen kansainvälisiin innovaatioseminaareihin

IV Hyvinvointipalvelut

- Satakunnan hyvinvointitoimijoiden yhteistyön lisääminen: Alateeman koordinointi + alueellinen verkostotyö
- Seudullisten palveluiden strateginen kehittäminen: Kunta- ja palvelurakennemuutostyöhön liittyvät selvitykset, Sosiaalipalveluiden laatu- ja palvelujärjestelmän kehittäminen

Raahen seutukunta

Ohjelma-alue: Raahen, Pyhäjoki, Ruukki, Siikajoki, Vihanti

TEEMA: Aluekeskusohjelma 2001 – 2006 loppuunsaattaminen

Raahen seudun aluekeskusohjelman toteutusta jatketaan ministerimallin mukaisesti. Ministeriöiden vastuun alueita on tarkennettu vastaamaan meneillään olevan ja tulevan ohjelmakauden sisältöjä.

Steel- ja Softpolis: Varataan resursseja koulutuksen yhteismarkkinointiin ja tuetaan ProMetal –osaamiskeskusohjelman valmistelua.

Logistiikka: Varataan resursseja nykyisten selvitysten loppuunsaattamiseen ja valmistaudutaan siihen, että logistiikka on tulevalle ohjelmakaudella keskeinen painopistealue.

Maaseutu: Varataan yhden henkilön resurssi ohjelman valmistelutyöhön, koska tulevalle ohjelmakaudella maaseudun osaamiskeskittymän malli ja laajuus määrittelee Raahen seutukunnan roolin ohjelmatyössä.

Viihtyvyyttä: Mediaviestintää jatketaan aikaisemman mallin mukaisesti. Lisäksi keskitytään muutosviestintään ja seutuyhteistyöprosessin tukemiseen viestinnällisin keinoin. Selvitetään vetovoiman kriittisiä menestystekijöitä ja tuetaan seudullisten sähköisten työvälineiden käyttöönottoa yhdessä E-seutu toimenpidekokonaisuuden kanssa.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Seutuyhteistyö: Jatketaan seudullisia hyvinvointiteemojen mukaisia prosesseja ja hankevalmistelua ja tuotetaan prosessuaalisena strategiatyönä teemakohtaiset seudulliset ohjelmat ja palvelustrategiat. Tuetaan kunta- ja palvelurakenneselvitystyötä ja osallistutaan aktiivisesti AKO:n ja maakunnan teemaverkostoihin sekä Suomen Kuntaliiton Seutudemokratia -hankkeeseen. Tuetaan Raahen kaupungin tavoiteorganisaation syntymistä. Varataan henkilöresursseja käynnistämään tilaaja-tuottajamallia toimialueille: tilitoimisto, ympäristöhoito, rakennusvalvonta, sote, sivistys, ruokahuolto ja ATK. Jatketaan arvioinnin kehittämistä Raahen seutukunnan AKO:n mukaisesti.

Hallinto: Varataan resursseja ohjelmatyön koordinointiin ja hallinointiin.

Koulutus: Varataan resursseja seutukunnallisiin koulutustapahtumiin.

E-seutu: Osallistutaan ePohjois-Suomi -toimintaan ja kehitetään uusia sähköisiä työvälineitä.

Yrittäjyys: Tuetaan nuori yrittäjyystoimintaa osana kouluverkkoja ja jatketaan yrittäjyysfoorumeja.

Rauman seutu

Ohjelma-alue: Rauma, Eura, Eurajoki, Kiukainen, Kodisjoki, Köyliö, Lappi, Säkyliä

Strategiset painopisteet:

Toimiva seutuhallinto

Muutokset seudulliseen toimintamalliin ja päätöksentekorakenteeseen valmistellaan vuoden 2006 aikana.

Kulttuuriyhteistyö

Kulttuuriyhteistyötä kehitetään kuntien välisenä verkostona, johon kuntien kautta osallistuvat myös muut alueen kulttuuritoimijat, kuten taidelaitokset yhdistykset, taiteilijat, oppilaitokset ja yritykset. Hankkeella on päätoiminen projektipääällikkö. Hanke toteutetaan ajalla 1.7.2005 – 30.6.2006.

Koulutus, tutkimus ja innovaatiot

Laaditun Rauman seudun korkeakoulustrategian mukaisten hankkeiden edistäminen. Hankkeeseen sisältyy päätoimisen kehityssuunnittelijan palkkaaminen korkeakoulutasoisen opetuksen ja tutkimuksen kehittämiseen

Elinkeinojen kehittäminen

- **Elintarvikeklinikka:** Elintarvikealan yritysten kehittämis- ja kehitysympäristön toteuttaminen. Pyhäjärvi-instituutti.
- **Elektroniikka-IT -klinikka:** Tavoitteena tukea yrityksiä teknologia ja tuotekehityshankkeissa. TTY:n elektroniikan laitos, Rauman tutkimusyksikkö.
- **Kansallinen vesi-instituutti:** Tarkoituksena parantaa juomaveden kanssa tekemisissä olevan suomalaisen teollisuuden toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä sekä lisätä suomalaista vaikutusta juomaveden liittyvässä kansainvälisessä normatiivisessa, standardointi- ja tutkimustoiminnassa.

Rovaniemen seutu

Ohjelma-alue: Rovaniemi, Ranua

Rovaniemen aluekeskusohjelman tavoitteena on parantaa yritysten toimintaympäristöä sekä parantaa Rovaniemen tunnettua. Työtä tehdään yhteistyössä kuntien, yritysten ja oppilaitosten kanssa pääasiassa Rovaniemen kärkitoimialoilla, jotka ovat informaatio- ja kommunikaatioteknologia (ICT- turva ja hyvinvointitekhnologia), matkailu sekä kylmä- sekä talvitekhnologia. AKO:n eri toimenpiteillä panostetaan seudun innovaatioympäristön kehittämiseen. Rovaniemen AKO:n pääasiallinen toteutusalue on Rovaniemi ja Ranua. Erityisesti pyritään vahvistamaan uuden Rovaniemen roolia koko Lapin veturina ja tehostamaan seutukuntien välistä yhteistyötä eri painopisteiden osalta. Seutukuntien yhteistyötä tiivistetään toteuttamalla ”seutukunta-roadshow”, jossa konkreettista yhteistyötä käynnistetään eri aihepiireittäin, aiheina voivat olla mm. maakuntakorkeakoulu, kylmä- ja talvitekhnologia jne.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Osana innovaatioympäristöä jatketaan Rovaniemen yritystalon kokoamista. Yritystalon tarkoituksena on syventää yritys- ja elinkeinotoiminnan palveluorganisaatioiden yhteistyötä kaikille avoimien yritysneuvontapalvelujen asiakaskeskeisessä tuottamisessa ja jakelussa. Tavoitteena on tiiviimmän yhteistyön ja yhdessä tehtävän palveluiden kehittämisen avulla lisätä neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden löydettävyyttä, saatavuutta, monipuolisuutta ja laatua ja näin edistää yksityisen yritystoiminnan syntymistä, kehittymistä ja kasvamista. Toimenpiteinä on yritystalon koordinointi, toiminnan käynnistäminen, tiedottaminen ja yhteismarkkinointi.

ICT- turvaklusterin asemaa vahvistetaan sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Toimenpiteitä ovat mm. yritysrekrytointi, Kv- yhteistyö (turva-alan seminaarit), Campus Borealis aluetoimintasuunnitelma, ICT- turvan kytkeminen alueellistamishankkeisiin, tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan vahvistaminen sekä seudullinen, kansallinen ja kansainvälinen verkottuminen (mm. multipolisyhteistyö).

Matkailullisen näkyvyyden ja matkailuympäristön kehittämiseksi tehdään kokonaisvaltainen ja konkreettinen suunnitelma Rovaniemen matkailullisen tärkeimpien kohteiden visuaalisen ilmeen kehittämiseksi uusia valaistusratkaisuja sekä lumen ja jään tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntäen. Matkailuympäristön kehittäminen parantaa Rovaniemen viihtyvyyttä myös paikallisille asukkaille.

Aluekeskusohjelman vaikuttavuutta koko Lapin alueella lisätään tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla. Kylmä- ja talviteknologian sekä hyvinvointiteknologian T&K -toiminnan tehtävänä on koordinoita ja käynnistää omien sektoriensa kehittämistoimintaa. T&K- toiminta perustuu elinkeinoelämästä ja toimintaympäristöstä lähteviin tarpeisiin, ja tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden sekä yhteistyöverkoston osaaminen hyödynnetään yritysten kehittämiseksi. Tavoitteena on synnyttää uutta osaamista Rovaniemen alueen kärkitoimialojen rajapinnoille ja siten edesauttaa palvelujen ja tuotteiden kehittämistä seudulla ja Lapissa laajemminkin.

Markkinointiviestinnän tavoitteita ovat Rovaniemen imagon ja vetovoimaisuuden vahvistaminen, tunnettavuuden ja näkyvyyden lisääminen sekä Rovaniemi Lapin sykkivä sydän -brändin vahvistaminen erityisesti yritysten näkökulmasta. Markkinointiviestinnän kohderyhmiä ovat yritykset, muuttajat ja media. Tärkeitä yhteistyökumppaneita markkinointiviestinnän toteutuksessa ovat kaupunki, alueen oppilaitokset, yritykset ja teknologiakeskukset. Toimenpiteinä mm. markkinointikampanja ICT-alan yrityksille - ”Rovaniemi Roadshow”.

Sähköinen asiointi -projektissa tuotetaan sisältöä www.rovaniemi.fi palvelukanavaan, sähköisen asioinnin internet-palvelukokonaisuuteen, jossa on sekä julkiset että yksityiset palvelut. AKO:ssa tehdään uuden kaupungin uusien toimintatapojen käyttöönoton myötä prosessien mallinnuksia, joiden tarpeet lähtevät kuntien eri yksiköistä. Sähköisen asioinnin toimenpiteinä on myös hankkeiden ja toiminnan koordinointi. Hyvien toimintamallien levittämistä muihin seutukuntiin tehostetaan. Seutukunnallista sähköisen asioinnin yhteistyötä (yhteistyöfoorumit ja eri alojen tiimit mm. kyläfoorumi) sekä kansallisen tason yhteistyötä tehostaan.

Salon seutu

Ohjelma-alue: Salo, Halikko, Kisko, Kiikala, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Somero, Suomensjärvi, Särkisalo

Ohjelman teemoja – seudullisuus, osaaminen, vetovoimaisuus ja verkostoituminen – jatketaan ja ne edistävät asioita systemaattisesti, Salon seudun seutustrategian mukaisesti.

Seudullisuus/ Sähköiset palvelut -hankkeen prosesseja jatketaan. Vuoden alussa keskeisin sisältö hankkeessa on uusien taloudenohjaus- ja henkilöstöhallintojärjestelmien käyttöönotto seudulla. Seudullisten järjestelmien hankinnasta on tehty päätökset Kehittämiskeskuksen yhtymähallituksessa kesäkuussa 2005 ja kunnissa elo-syyskuussa 2005. Ensiksi lähdetään liikkeelle henkilöstöhallintojärjestelmistä ja vuonna 2007 taloudenohjauksesta. Vuoden 2006 aikana tullaan jatkamaan seuraavia toimia: nykyisten verkkopalvelutuotteiden ylläpito ja sisällön kehittäminen, sosiaali-, sivistys- ja terveystoimen hallinto- ja palvelujärjestelmien sisältösuunnittelun käynnistäminen, seudullisen hankintatoimen kehittäminen Salo-vetoisesti, palvelinyhteistyön lisääminen ja uusien verkkopalvelutuotteiden käyttöönotto (data center-järjestelmä mm.).

Seudulla toteutetaan syksyn 2005 aikana kuntien peruspalveluiden selvitys, joka antaa vastauksia siihen, mitä palveluita voidaan tuottaa kunnissa, mitä seudullisesti jatkossa. Selvitys antaa myös pohjaa ensi vuonna resurssoitavalle Kehittämiskeskuksen Kuntapalvelu-yksikölle. Samoin se antaa vastauksia valtion kuntarakenne- ja palveluselvitykseen. Ko. selvityksen tuloksena tehdään aluekeskusohjelmassa vuoden 2006 aikana seudullisiin palveluihin liittyviä toimia. Niitä ei kuitenkaan voida vielä yksilöidä, kun selvitys valmistuu vuoden 2005 lopulla.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Osaamisen kasvattaminen / Ohjelmassa panostetaan koulutuksen ennakkoinnin uuden seudullisen toimintamallin käynnistämiseen. Vuoden 2005 syksyllä on aloitettu uusi seudullisen ennakoitajakäsikirjan mukainen toiminta, joka mahdollistaa uuden, tehokkaan ja asiakaslähtöisen yhteistyön Salon talousalueella. Käyttöön otetaan myös www-sivut. Toimintamallin tarkoitus on vastata seudun kehittämisen kannalta keskeisiin haasteisiin eri tavoin; mm.

- ketjuttamalla eri toimijoiden palveluja, työstämällä alakohtaisia kehittämishankkeita ja seminaareja sekä vastaamalla seutu-strategian osaamisen kokonaisuuden osiosta ja
- suunnittelemalla ja toteuttamalla seudullisia kehittämishankkeita ja
- reagoimalla yhteiskunnassa ja seudulla tapahtuviin muutoksiin nopeasti, eri tavoin.

Salon seudulla toteutetaan myös Varsinais-Suomen osaamiskeskusohjelmaa, jonka osaamisalat ovat Bioalat, ICT, kulttuuri ja digitaalinen sisältötuotanto sekä materiaalien pintatekniikka (metalli- ja meriteollisuus sekä graafiseen teollisuus). Osaamiskeskusohjelman toimintaa koordinoidaan seudulla Kehittämiskeskuksessa ja yhteistyötä aluekeskusohjelman osaamisen osion kanssa tehdään tiiviisti.

Vetovoimaisuuden lisääminen / Reuna-alueiden asioita ja elinkeinoelämän toimintaa seudun reunakunnissa edistää osaltaan seutuasiainmies, joka vastaa kuntien elinkeinoasioiden, markkinoinnin ja viestinnän sekä maallemuuton edistamisestä. Hän myös aktivoi ja koordinoi maaseudun kehittämisasioita

Verkostoituminen / Yhdessä Tad Centren / Turun seudun kunnat, kanssa toteutetaan vanhustenhuollon toimintolaskenta-hanke. Turun amk:n kanssa toteutetaan, osana seutu-strategiaa, seudullisen hyvinvointipoliittisen ohjelman seuranta. Salon seudun valmiuksia ja verkostoitumista, kansallisesti ja erityisesti kansainvälisesti, uuteen EU-ohjelmakautteen 2007–2013 valmistellaan ohjelmassa. Vuoden 2006 aikana valmistellaan myös seudulle uutta Teknologiastrategiaa, seudun omiin vahvuuksiin pohjautuen ja globaaleihinkin haasteisiin vastaten.

Savonlinnan seutu

Ohjelma-alue: Savonlinna, Enonkoski, Kerimäki, Punkaharju, Rantasalmi, Savonranta, Sulkava

- (1) Kuntien palvelustrategiatyön jatkaminen esitysten saattamiseksi käsittelyyn ja toimeenpanoon. Alkuvuonna esityksiä laaditaan jo tuotetun pohja-aineiston avulla ulkopuolista asiantuntemusta hyödyntäen muutamilla toimialoilla (Teknisellä-, kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä nuorisotyön sektoreilla.) Selvitys koskee myös maaseututoimea ja talous- sekä palkkahallintoa). Tämän jälkeen – huhtikuussa 2006- esitykset jätetään päättäjien käsiteltäviksi. Ratkaisut riippuvat osin kunta- ja palvelurakenneselvityksen myötä tulevista ratkaisuista ja aikatauluista.
- (2) Elinkeinostrategiaa tukemaan kohdennetaan matkailutoimialalle resursseja tehdyn Saimaa.fi portaalin etenemisen tukemiseen sekä seudullisen sähköisen varausjärjestelmän edelleen kehittämiseen.
- (3) Kansalaisten osallisuuden kehittämiseksi tarkoitettua ”Nuorten Foorumitoimintaa” jatketaan.
- (4) Vuoden 2001 alusta toteutettua seutujen välistä yhteistyötä (seutuistumista) jatketaan Mikkelin, Varkauden, Pieksämaan ja Savonlinnan seutujen kesken säännöllisesti pidettävien tapaamisten muodossa. Näissä on kutsuttuina sekä Etelä- että Pohjois-Savon maakuntaliiton edustajat.
- (5) ”Verkostotyö” nimisenä hankkeena toteutetaan ja osallistutaan erilaisten teemaverkostojen – sekä typologisten että temaattisten - toimintaan. Verkostoja, jossa Savonlinnan AKO on osallisena ovat: viestintä-, maaseutuvaltaiset aluekeskukset (E-tyypit), hyvinvointi-, kulttuuri-, ja innovaatorakenneverkostot. Viestintäverkostossa tapahtuva hajautetun johtomallin mukaan Savonlinnan on mukana yhdessä Varkauden seudun kanssa. Muissa verkostoissa seudun toimijoiden edustajat ovat läsnä asiantuntijoina.
- (6) SEUTU – hankkeessa Savonlinnan seutu on aluekeskusohjelman kontekstissa mukana hallinnoinnin ja rahoituksen kanavoitumisen kautta; kuten muutkin vastaavat seudut.

Aluekeskusohjelman (perus)resursointia ohjataan uuden ohjelmakauden valmisteluun ja sen vaatimiin toimenpiteisiin niissä puitteissa mitä avattavan haun ohjeet edellyttävät.

Seinäjoen seutu

Ohjelma-alue: Seinäjoki, Alahärmä, Alajärvi, Alavus, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lapua, Nurmo, Töysä, Ylihärmä, Ylistaro, Ähtäri

Seinäjoen seudun aluekeskusohjelman strategiset painopisteet ovat

- innovaatioympäristön kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden lisääminen,
- informaatioteknologian hyödyntäminen elintarvike-, metalli- ja puutuotealoilla,
- ICT-toimialan vahvistaminen ja
- hyvinvointiklusterin tiivistäminen.

Seinäjoen seudun innovaatioympäristöä kehitetään edelleen vahvistamalla Seinäjoki Science Park –konseptia (SSP) modernina toimintaympäristönä. Samalla valmistaudutaan tulevaan ohjelma- ja kehittämisympäristöön. Vuoden aikana rakennetaan uusia välineitä ja toimintamalleja yritysysteistyöhön sekä kehitetään ja markkinoidaan innovaatioympäristön palveluja. Fyysistä toimintaympäristöä kehitetään toteuttamalla vuonna 2005 laaditussa maankäyttöstrategiassa esitetyt toimenpide-ehdotuksia. SSP:n kansallista ja kansainvälistä tunnettuutta pyritään lisäämään laatimalla pitkän linjan markkinointiviestinnän konsepti. SSP:n sisäistä työnjakoa tehostetaan ja pyritään vakiinnuttamaan syntyneitä kehitysprosesseja. Osana SSP –innovaatioympäristöä vahvistetaan kulttuurialan osaamista ja yrittäjyyttä valmistelemalla alan yrityshautomotoimintaa. KIBS –yritysten kasvuedellytyksiä pyritään vahvistamaan sekä kehittämään uusia menetelmiä alueella syntyneen tutkimustiedon laajempaan hyödyntämiseen.

Innovaatioympäristön alueellista vaikuttavuutta pyritään kehittämään verkostoitumalla maakunnan osaamiskeskittymiin: julkisivurakentamisen teknologiakeskus Fasadiin Alavudella, alumiinialan yritysverkostoon AluCenteriin Alajärvellä, metallialan osaamiskeskittymään Härmänmaalla, puu- ja huonekalualan osaamiskeskittymään sekä teknologiakeskus Logistiaan Suupohjassa (verkostopilotti) sekä liikunnan ja terveyden edistämiseen tähtäävään osaamiskeskittymään Kuortaneella.

Eri toimialoilla keskitytään pk-yritysten toiminnan tuloksellisuuden parantamiseen informaatioteknologian soveltamiseen tuotantoprosessien eri osissa. Elintarvikealalla rakennetaan ICT-ratkaisujen avulla toimialan pk-yrityksille yhteinen logistinen toimintatapa. Lisäksi kehitetään alan osaamista automaatio- ja tietojärjestelmistä erityisesti käyttäjän ja prosessin näkökulmasta. Puutuotealalla selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää 3D-suunnittelu- ja mallinnusjärjestelmiä alan teollisuudessa sekä tutkitaan mahdollisuuksia RFID-tekniikan hyödyntämiseen toimialan yritysten tuotantoprosesseissa. Metallialalla tutkitaan alumiini-lasi –elementin soveltuvuutta julkisivurakentamiseen ja aktivoidaan toimialan yritysten ICT-lähtöisiä tuotekehityshankkeita.

ICT-toimialalla jatketaan maakunnan pk-yritysten sähköisen liiketoiminnan valmiuksien kehittämistä tutkimalla eri malleja taloushallinnon sähköistämiseen sekä eri vaihtoehtoja kilpailukyvyyn parantamiseen CRM-järjestelmien avulla. Lisäksi toimialalla kootaan yhteen maakunnan valokuituosuuskuntien sisällöntuotantoa ja tehostetaan uusien palvelujen tuottamista valokuituverkkoihin verkottamalla sisällöntuottajia.

Hyvinvointiklusterin painopisteinä on terveyden edistäminen, yrittäjyyden tukeminen sekä informaatioteknologian soveltaminen. Klusterin vaikuttavuutta pyritään tiivistämään kokoamalla yhteen Seinäjoen keskussairaalan ympäristöön keskittynyttä osaamista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alalla. Klusterissa pilotoidaan lisäksi perusterveydenhuollon valmiuksia osallistua kansainväliseen lääketutkimukseen soveltamalla lääketutkimuksessa hyödynnettävää ICT-järjestelmää maakunnan terveyskeskuksissa.

Tampereen seutu

Ohjelma-alue: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi

Yhteistyöverkostot

- kansalliset verkostot (hyvinvointi, seutuviestintä, kulttuuri)
- kaupunkirakennetutkimus KARA suurten kaupunkiseutujen kanssa
- kasvukäytävähankkeita 3 muun AKO:n kanssa (palveluselvitys, laivareittihanke)
- alueellisen vaikuttavuuden vahvistamiseksi ympäröivien seutujen verkostoyhteistyö

Maankäyttö ja asuminen

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

- kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys TASE2025 jatkuu
- mahdollisesti myös strategiasta kaupunkirakenteen kehitysdynamiikka -selvitys
- mahdollisesti myös liito-orava -hankkeen jatko

Koulutus ja osaamaan oppiminen

- etäopetus maakunnallisena verkko-opetuksena jatkuu
- Pirkanmaan aluekehittäjien koulutusohjelma (luovuus ja kulttuuri -teema)
- mahdollisesti myös seudullinen koulutusstrategia
- mahdollisesti myös NettiNyssen jatko

Hyvinvointipalvelut

- seudullinen tuotteistus jatkuu
- mahdollisesti myös hyvinvoinnin seutusuunnittelija (STM-rahoituksella)
- mahdollisesti myös seudullinen turvallisuusohjelma
- mahdollisesti myös julkisen palvelutuotannon kehittämis- ja tutkimushankkeita

Elinkeinopolitiikka

- kokous- ja kongressimatkailun ohjelmapalveluhanke KOSKE jatkuu

Turun seutu

Ohjelma-alue: Turku, Askainen, Kaarina, Lemu, Lieto, Masku, Merimasku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Piikkiö, Raisio, Rusko, Rymättylä, Sauvo, Vahto, Velkua

Seutuyhteistyön kehittäminen

- Seutuvaltuuskunta / kokoukset ja seminaarit
- Elinkeino- ja seutustrategia / tiedottaminen, seminaarit
- Hyvinvointiosaamisen verkkotietokeskus / sähköisen kauppapaikan perustaminen
- Työterveyshuollon uudelleen organisointi seudun läntisten kuntien alueella, käynnistyi v. 2005, jatkuu v. 2006
- Kustannuslaskennan yhtenäistäminen vanhustenpalveluissa toimintolaskentaan perustuvaksi
- Nuorisotoimialojen kehittämis- ja toimintasuunnitelma
- Kuntien nettisivujen uusiminen / aloitettu v.2005, jatkuu v. 2006
- Seutuverkon toteuttaminen / aloitettu v. 2005, jatkuu v. 2006
- Hankintayhteistyön käynnistäminen / aloitettu 2005, jatkuu v. 2006–2007
- Turun e-Seutu / aloitettu 2005, jatkuu v. 2006–2008
- Opetustoimen kehittämishankkeiden käynnistäminen (valmistuneen strategian pohjalta)

Logistiikka ja liikenne

- Lentoaseman toiminnan konseptointi / Logistiikkaa ja henkilöliikennettä koskeva selvitys
- Lentoaseman logistisen aseman kehittäminen / tietoverkko- ja turvallisuussuunnitelma, aloitettu v. 2005, jatkuu pohjoispuolisille alueille v. 2006
- Maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma / osallistuminen seutukuntien yhteishankkeeseen
- Infotainment liikenteessä / aloitettu v. 2005, jatkuu v. 2006
- Merten moottoritie / osallistuminen yhteistoimintaprosessiin liittyvään selvitykseen

Tietotekniikan hyödyntäminen yritystoiminnassa

- eLiiketoiminta- hanke (seutustrategian pohjalta)

Suurten kaupunkiseutujen yhteishankkeet

- Kaupunkirakenteen kehityspiirteet / Pääkaupunkiseudun, Tampereen, Turun, Oulun ja Kuopion yhteiseen tutkimushankkeeseen liittyvien Turun seudun tapauskohtaisten tutkimusten, kyselyn ja seminaarin toteuttaminen.

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Painopistealueet perustuvat syksyllä 2006 valmistuvan seutustrategian linjauksiin. Lisäksi jatketaan suurten kaupunkiseutujen kanssa yhteistyötä ja osallistutaan valtakunnallisten teemaverkostojen toimintaan (hyvinvointipalvelut, kulttuuri- ja koulutusyhteistyö).

Vaasan seutu

Ohjelma-alue: Vaasa, Isokyrö, Jurva, Korsnäs, Laihia, Maalahti, Maksamaa, Mustasaari, Oravainen, Vähäkyrö, Vöyri

Vaasansaudun AKO:n toimintasuunnitelmassa vuodeksi 2006 on näkyvässä voimakas panostus elinkeinoelämän kehittämiseen. Geologinen teema jatkuu hankkeella, jossa joukkoviestimille tarjotaan paras mahdollinen opastus ja laajin tieto UNESCO:n maailman perintökohteen arvoa hakeneesta Merenkurkun alueesta. Suomen hallituksen jättämästä maailmanperintökohteen arvon hakemuksesta, jota puolsi UNESCO:n arvioija, tehdään päätös UNESCO:n kokouksessa kesällä 2006. Hankkeen tavoite on ottaa suurin mahdollinen hyöty siitä matkailumainonnasta, jonka joukkoviestintien kiinnostus seutuun ennen päätöksen antamista ja sen jälkeen voi antaa. Lisäksi jatketaan täydentävän geologisen matkailupaketin laatimista ja tavoitteellista työtä ”Ostrobothnian Geoparkin” saamiseksi mukaan European Geoparks Network -verkostoon. Hanke toteutetaan yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen kanssa. Geopark-hanke on yhteinen Kauhajoen seudun kanssa.

Suurin yksittäinen elinkeinoelämään liittyvä hanke on ”Kärkiyrityslähtöiset yritysetabloinnit Vaasanseudulle”, jossa pyritään saamaan seudun kärkiyritysten läheisiä yhteistyökumppaneita ja alihankkijoita etabloitumaan seudulle. Markkinointi keskittyy erityisesti korkean hintatason seuduilla toimiviin yrityksiin, Suomessa ja ulkomailla. Alusta Vaasan-Seinäjoen junaradan sähköistämistä varten luotavaa uutta konseptia varten on olemassa. Tämä toimii siemenrahoituksena seudun infrastruktuuria ajatellen tärkeän rautatieyhteyden sähköistämistä edistävien innovatiivisten teknisten ratkaisujen lanseerauksessa. Yritysten omistajanvaihdoksia varten luodaan sähköinen ”pörssi”, joka toimii yrityksen myyjien ja potentiaalisten ostajien kohtaupaikkana. Tällä tavoin pyritään edesauttamaan seudun yritysten jatkuvuutta.

Interaktiivisen digi-TV:n kehittämiseen kohdistetut satsaukset jatkuvat tavoitteena siirtää MediaCityn kärkiosaamista seudun mediayrityksille. Pää tavoite on, että yrityksillä olisi etumatkaa muihin silloin kun digi-TV:n kaupallisuus lisääntyy. Panostuksen pohjana on Vaasanseudun AKO:n alkuun laittama kolmivuotinen sopimus. Tuleva toimintavuosi on hankkeen viimeinen, ja jo nyt on tehty hyviä tuloksia uuden formaatin kehittämisessä ja se on herättänyt kiinnostusta sekä Suomessa että ulkomailla.

Toinen tärkeä painopiste on koulutus ja tutkimus. AKO tukee korkeakoulujen yhteistyön kehittämistä osallistamalla korkeakoulukonsortion rahoitukseen. Virtuaalisen energiainstituutin kehittäminen on myöhästynyt, minkä vuoksi puolet sen rahoituksesta otetaan mukaan uudelleen vuoden 2006 talousarvioon. Uusi hanke on korkeakouluasiamies, jonka päätehtävänä on toimia korkeakoulusektorin ja yritysmaailman yhdistävänä linkkinä. VASEKin yritysasiamiehen kanssa läheisessä yhteistyössä toimivalla korkeakouluasiamiehellä on keskeinen rooli saattaa yhteen korkeakoulujen osaaminen ja yritysten tarpeet. Korkeakouluasiamies toimii ”bottom up” -periaatteen mukaisesti molempia osapuolia palvellen. Tätä toimintaa tukee aikuiskoulutusrekisteri, jonne kerätään seudun aikuiskoulutustarjonta. Rekisteriin voidaan myös syöttää tietoja koulutustarjonnasta, mikä mahdollistaa koulutusyksiköiden koulutuksen räätälöinnin elinkeinoelämälle, organisaatioille ja yksityishenkilöille. Kaksi viimeksi mainittua hanketta ovat yhteistyöhankkeita Närpiön ja Kristiinankaupungin kanssa ja ovat osa periaatteellista velvollisuutta tehdä yhteistyötä aluekeskusohjelmaan kuulumattomien lähiseutujen kanssa.

Hyvinvointisektorin seudullisessa palvelustrategiatyössä on nyt mukana kaikki Vaasanseudun kunnat ja lisäksi Närpiö ja Kristiinankaupunki, eli yhteensä 13 kuntaa, joiden väestöpohja on runsaat 127 000 asukasta. Hanke on välittänyt tietoa Pohjanmaan liitolle, joka vastaa valtakunnallisen palvelurakennemuutoksen seudullisesta vaiheesta. Hanke jatkaa tiivistä yhteistyötä uudistuksen seudullisen vaiheen kanssa. AKO:n ohjauksessa toiminutta kunnallisiin hankintoihin liittyvää hankintayhteistyötä syvennetään ja tehostetaan nimittämällä ohjausryhmä, jossa on mukana jokaisen kunnan edustus.

Vakka-Suomi

Ohjelma-alue: Uusikaupunki, Kustavi, Laitila, Mietoinen, Mynämäki, Pyhäranta, Taivassalo, Vehmaa

Yritysten toimintaympäristön kehittäminen

Korkeakouluasiamiehen toimintaa jatketaan aluekeskusohjelmarahoituksella vuoden 2006 loppuun. Keskeisenä tehtävänä on jatkaa elinkeinoelämän tarpeista lähtevän yhteistyön kehittämistä ja nuorten sitomista seutukuntaan. Tehtävänä on myös oppimiskeskuksen toiminnan suunnittelu ja sen pysyvän rahoituksen selvittäminen. Oppimiskeskuksen toiminta käynnistetään. Toimenpiteeseen sisältyy toiminnan perusteiden luominen, tutoroinnin kokeilu, muu neuvonta ja tiedottaminen.

Seutukunta kokeilee toisen asteen ammatilliseen koulutukseen liittyvien toimialakohtaisten neuvottelukuntien hyväksikäyttöä maakuntaliiton ja TE-keskuksen tuottaman seutukuntatasoisen, toimialoittaisen ennakoititiedon työstämisessä tavoitteenaan linjata paikallista koulutusta yhteen sovittaen asiantuntijoiden ja paikallisen elinkeinoelämän edustajien tietämystä. Alkuvuodesta järjestetään viisi- kuusi tilaisuutta, joihin kutsutaan TE-keskuksen edustajia ja muita asiantuntijoita keskustelemaan kunkin toimialan ennakoititiedon pohjalta.

Seutuneuvoston syksyn kokouksen teemana on ammatillisen toisen asteen, aikuis- ja korkeakoulutasoisen koulutuksen kehittäminen.

Osa rahoituksesta käytetään kotimaisen energian tuotantoon liittyvän jalostuslaitoksen perustamiseen liittyvän verkoston kokoamiseen, raaka-ainetuottajien ja laitoksen yhteistyön suunnitteluun sekä prosessin kehittämisessä tarvittavien korkeakoulu- ja tutkimuslaitosyhteyksien luomiseen. Yritysten verkottumisen ja erityisesti tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön tukemista jatketaan myös metallialalla.

Osallistutaan teollisten kaupunkiseutujen ja Innovaatioympäristöt ja koulutusyhteistyö verkostojen toimintaan.

Maankäytön suunnitteluun liittyvä selvitystyö. Selvitystyön avulla pystytään nopeuttamaan maakuntakaavatyötä ja varmistamaan kuntien pääsy mukaan työhön keskenään samoista lähtökohdista.

Seutukunnan sosiaalisen eheyden lisääminen

Jonkin kunnallisen palvelutuotannon osa-alueen yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen. Hyvinvointiverkoston ja koulutusverkoston tilaisuuksiin osallistuminen ja seutukunnan yhteisiin seminaareihin ja seutuneuvoston kokoontumisiin osallistuminen.

Hallinto ja koordinaatio

Koordinaatiotehtävässä korostuu vanhan ohjelmakauden päättymisen ja varautuminen uuteen ohjelmakauteen aktiivisesti seuraamalla EU:n ja kansallisten strategisten linjausten kehittymistä. Seutukunnan kehittämisohjelman päivitystyö saatetaan loppuun alkuvuodesta nojautuen uudenlaiseen strategiseen ajatteluun. Se on pääteeman kevään seutuneuvostossa. Hakemus aluekeskusohjelman seuraavaan vaiheeseen varaudutaan laatimaan kevään aikana. Samalla seutukunta etsii itselleen roolin osaamiskeskusohjelman uusien linjausten mukaisessa toiminnassa ja varautuu osallistumaan siihen aktiivisesti.

Varkauden talousalue

Ohjelma-alue: Varkaus, Leppävirta, Heinävesi, Joroinen, Pieksänmaa, Pieksämäki.

Tavoitteet:

- Aluetalouden vahvistaminen
- Työpaikkamäärän lisääminen
- Julkisten palvelujen kehittäminen
- Osaamisen kehittäminen
- Uusien yhteistyömuotojen rakentaminen
- Kuntalaisdemokratian vahvistaminen/poliittisten luottamusmiesten aktivointi seutuyhteistyöhön

Tiivistelmä AKO-alueiden vuoden 2006 toimintasuunnitelmista

Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyön ja tutkimuspalveluiden kehittäminen sekä paikallisen osaamisen vahvistaminen

- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen, osaamiskeskus- ja aluekeskusohjelman yhteistyö sekä uudet innovaatorakenteet
- Aasia-instituutin toiminnan kehittäminen

Seudullinen elinkeino- ja palveluyhteistyö sekä työvoiman saatavuuden edistäminen

- Seudullisten terveystaluiden kehittäminen
- Seudullisen elinkeinopolitiikan ja työssäkäyntialueiden kehittämistoimet
- Kunta- ja palvelurakennemuutostukseen liittyvät suunnittelu- ja valmisteluhankkeet
- Matkailu, palvelu- ym. yritystoiminnan maankäytön ja kunnallistekniikan suunnittelu
- Työvoimaa AKO-alueelle -kehittämiskokonaisuus

Aluekeskusten välinen verkostoituminen ja uudet yhteistyömuodot

- Aluekeskusten välinen yhteistyö (Teollisten seutujen verkostoyhteistyö, Pohjois- ja Etelä-Savon aluekeskusyhteistyö, aluekeskusten teemaverkostot)
- AKO-kuntien kulttuuri-, matkailu- ja vapaa-aikatoimien yhteistyöhanke
- Poliittisten luottamusmiesten aktivointi seudulliseen kehittämiseen

Ylä-Savon talousalue

Ohjelma-alue: Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Varpaisjärvi, Vieremä

Seudullisen innovaatioympäristön kehittäminen ja koulutusyhteistyö

Osaamis- ja koulutusstrategia päivitetään innovaatioympäristön kehittämisohjelmaksi. Käynnistetään Ylä-Savon maakuntakorkeakoulutoiminta yhteistyössä Savonia-ammattikorkeakoulun, alueen muiden toimijoiden sekä Oulun ja Kuopion yliopistojen sekä Kajaanin yliopistokeskuksen kanssa. Järjestetään alueelta puuttuvaa korkeakoulutusta ja kehitetään yrityksiä palvelevaa innovaatiotoimintaa. Valmistellaan seudullinen kouluverkko-suunnitelma, jossa arvioidaan kouluverkko kokonaisuutena, ml. lukiokoulutus. II asteen oppilaitosten yhteistyötä tiivistetään. Kehitetään kärkitoimialojen ammatillista opetusta ja ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta. Eläinterveydenhuollon kehittäminen jatkuu, samaten elintarvikealan sekä ympäristö- ja biotekniikka-alan tuotekehitys ja laadun kehittäminen.

Ympäristöliiketoiminnan kehittäminen ja Envitecpolis-osaamisverkosto

Ympäristötoimialan kehittäminen on ollut aluekeskusohjelman painopisteenä vuodesta 2002. Seutu on osa Pohjois-Suomen Multipolis-verkosta. Envitecpolis-osaamisverkoston toiminnan kehittyminen varmistetaan. Maakunnallinen EBC-hanke valmistele alan kehittämisohjelman. Iisalmen kaupunki jatkaa Peltomäen ympäristöyrityspiiston kehittämistä ja vastaa Envitec -palvelupisteestä, joka välittää yrityksille testaus- ja tuotekehityspalveluja sekä ohjaa opinnäytetöitä. Ylä-Savon Kehitys Oy käynnistää Envitec-Kasvu-hankkeen. Pohjois-Savon aluekeskukset tekevät yhteistyötä ympäristöliiketoiminnan tunnetuksi tekemisessä. Jatketaan yhteistyötä Kajaanin Measurepoliksen kanssa.

Hyvinvointitoimialan kehittäminen

Valmistellaan Ylä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia. Ohjelma painottuu vaihtoehtoisten toimintamallien etsimiseen ja yrittäjyyden edistämiseen. Ylä-Savon Kehitys Oy valmistele Itä-Suomi -ohjelman hyvinvointiyrittäjyyden makrohankkeen. Hyvinvointitoimialaa kehitetään yhteistyössä Terve Kuopio -ohjelman kanssa. Ollaan mukana Hyvinvoinnin palvelukeskus ja Sonkajärven palvelutalo -pilottihankkeiden käynnistämässä. Luodaan ns. competence center välitoimijaksi asiakkaan ja palvelun tarjoajan välille. Selvitetään mahdollisuudet telesairaanhoidajien koulutuksen käynnistämiseen sekä vanhusten ja vammaisten kotona olon edistämiseen Koti-tv:n välityksellä. Jatketaan Seudullisen työvalmennussäätiön valmistelua. Ollaan mukana itäsuomalaisissa, maakunnallisissa ja seudullisissa ennalta ehkäisevän terveydenhuollon kehittämishankkeissa.

Ylä-Savon seutuverkon hyödyntäminen ml. alueellistaminen

Jatketaan seutuverkon kehittämisohjelman toteutusta. Ylä-Savon seutuportaali julkistetaan tammikuussa 2006 ja seudullinen intranet keväällä 2006. Kootaan Ylä-Savon kuntien ja kuntayhtymien tietotekniikka-, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja yhteiseen kuntapalvelutoimistoon, joka aloittaa toimintansa vuonna 2007. Tehdään markkinointityötä call- ja contact center -toiminnan laajentamiseksi. Helsingin kaupungin matkojen yhdistelykeskuksen sijoittuminen Iisalmeen on hyvä esimerkki uudentyypisistä työpaikoista.

Seudullinen viestintä ja Ylä-Savon imago (Ylä-Savo 9+).

Jatketaan seudullisen viestintästrategian ”Ylä-Savo – hyvä olla, hyvä tulla” toteuttamista. Sitoutetaan seudun toimijoita käyttämään yhteistä Ylä-Savo 9+ ilmettä. Kehitetään viestinnän käytäntöjä ja välineitä, valmistellaan seudullinen esittelyaineisto ja seudun yleisesite kieliversioineen. Toimitaan seudullisen markkinointiviestintäsuunnitelman pohjalta. Tehdään yhteistyötä peruskuntien ja Maaseutuasumismessut -hankkeen kanssa tavoitteena tehdä Ylä-Savoa tunnetuksi hyvänä asuinympäristönä ja työskentelypaikkana. Kytetään seudun markkinointiviestintä matkailun yleismarkkinointiin. Aluekeskusohjelman www-sivut uusitaan. Seudun sisäistä tiedotustoimintaa tehostetaan sähköisiä välineitä käyttämällä sekä julkaisemalla aluekeskusohjelman kuukausitiedote sekä tiedottamalla aluekeskusohjelman tuloksista ja kehittämishankkeista aktiivisesti tiedotusvälineille.

Yhteistyö ja muu toiminta

Pohjois-Savon aluekeskusten yhteistyön pohjana on keskuskaupunkien puitesopimus (2004). Yhteistyön painopisteinä ovat korkeakoulu-yhteistyö ja maakunnan kansainvälistymisen kehittäminen, infrastruktuurihankkeiden toteutumisen edistäminen ja kansalaisvaikuttamisen muotojen kehittäminen. Vuoden 2006 erityisenä painopisteenä on ympäristöliiketoiminnan tunnettuuden lisääminen ja markkinointi. Tehdään yhteistyötä Terve Kuopio -ohjelman kanssa. Valmistellaan Itä-Suomen hyvinvointiyrittäjyyden kehittämisohjelma. Osallistutaan saimaa.fi -matkailuportaalin toteuttamiseen. Jatketaan yhteistyötä Kajaanin kaupunkiseudun ja Oulun Eteläisen aluekeskusohjelmien kanssa.

Toimitaan Innovaatio, hyvinvointi, viestintä ja kulttuuri ja koulutusyhteistyö teemaverkostoissa sekä osallistutaan pienet aluekeskusten (E-tyyppi) väliseen yhteistyöhön. Tehdään yhteistyötä Ylä-Savon Veturi ry:n kanssa (maaseudun toimintaryhmä). Vastuutetaan teemaverkostoissa toimiminen eri henkilöille ja koko Ylä-Savoa hyödyttäväksi. Valmistellaan esitykset Pohjois-Savon maakuntaohjelmaan ja toteuttamissuunnitelmaan. Jatketaan työskentelyä valtionhallinnon alueellistamistoimenpiteiden kohdistamiseksi Pohjois- ja Ylä-Savoon. Hyödynnetään mukanaolo valtakunnallisessa Seutudemokratiahankkeessa. Toteutetaan keväällä 2006 laaja kuntakierros, jonka tavoitteena on lähentää peruskuntien kunnallisvaltuustojen ja -hallitusten luottamushenkilöitä seudulliseen kehittämiseen ja päätöksentekoon. Kootaan seuranta- ja tulostietoa aluekeskusohjelman tuloksista vuosilta 2001–2006 uuden ohjelmaesityksen pohjaksi. Tehdään itsearviointia. Valmistellaan ohjelmaesitys vuonna 2007 alkavalle ohjelmakaudelle. Yhteensovitetaan aluekeskusohjelman valmistelu EU:n rakennerahastokauden 2007–2013 valmisteluun. Päävastuu uusien ohjelmien valmistelusta on Ylä-Savon Kehitys Oy:llä